

II.

STATISTISKA AVDELNINGEN.

Stadens indelning i vissa distrikt.

(Jfr kartorna sid. 365—374.)

Församlingar.

Storkyrkan: 1:a roten. — Klara: 2:a och 3:e roten. — Kungsholmen: 4:e, 17:e, 23:e och 29:e rotarna. — Adolf Fredrik: 5:e och 18:e rotarna. — Gustav Vasa: 6:e och 22:a rotarna. — Matteus: 26:e, 27:e och 30:e rotarna. — Jakob: 7:e roten. — Johannes: 8:e och 21:a rotarna. — Engelbrekt: 9:e och 28:e rotarna. — Hedvig Eleonora: 10:e och 11:e rotarna. — Oscar: 20:e och 24:e rotarna. — Katarina: 13:e, 14:e, 25:e och 36:e rotarna. — Sofia: 12:e roten. — Maria: 15:e, 16:e, 19:e och 31:a rotarna. — Brännkyrka: 32:a, 33:e och 34:e rotarna. — Bromma: 35:e roten. *Kungl. brev till överståthållarämbetet den 15 april 1904, 2 juni 1905, 10 juni 1912, 31 dec. 1913 och 27 april 1917.*

Rotar.

1:a Storkyrkoroten: staden inom broarna. — 2:a och 3:e Klararoten; gränser: Klara strand, Ström-, Malmtors-, Malmkillnads- och Tunnelgatorna, Vintervägen, Bryggaregatan till Klara strand. — 4:e Kungsbroroten; gränser: Agne-, Hantverkaregatorna, Kungsholmstorg, Norr Mälarstrand, Klaraviken, Bryggaregatan, Vintervägen, Tunnelgatans förlängning och Klaraviken. — 17:e Kronobergsroten; gränser: Kungsholmstorg, Hantverkare-, Agnegatorna, Kungsholms strand, S:t Eriks-, Fleming-, Kronobergs-, Hantverkare-, S:t Eriksgatorna och Norr Mälarstrand. — 23:e Karlsviksroten; gränser: S:t Eriks-, Hantverkare-, Kronobergs-, Fleming-, S:t Eriksgatorna, Kungsholms strand, Fridhemsgatan, Rålambstorg och Norr Mälarstrand. — 29:e Kristinebergsroten: Kungsholmen väster om Rålambstorg och Fridhemsgatan. — 5:e Tegnérroten; gränser: Tunnel-, Malmkillnads-, Döbelns-, Tegnérsgatorna, Tegnérlunden, Upplands-, Kammakaregatorna och Klara strand. — 18:e Teknologroten; gränser: Kammakare-, Upplandsgatorna, Tegnérlunden, Tegnér-, Döbelns-, Kungstens-, Dala-, Tegnérsgatorna och Klara strand. — 6:e Observatorieroten; gränser: Kungstens-, Döbelns-, Odengatorna, Sveavägen, Frej-, Norrtulls-, Oden- och Västmannagatorna. — 22:a Vasaroten; gränser: Tegnér-, Dala-, Kungstens-, Västmann-, Oden-, Norrtulls-, Frej-, Hälsinge-, Oden- och S:t Eriksgatorna samt Klara strand. — 26:e Norrtullsroten; gränser: Karlbergsvägen, Hälsinge-, Frejgatorna, Sveavägen samt stadsplanegränsen till Karlbergsvägen. — 27:e Karlbergroten; gränser: stranden utmed Karlbergssjön, stadsplanegränsen, Karlbergsvägen, Vikinga-, Tomtebo-, Birka-, Rörstrands- och S:t Eriksgatorna. — 30:e Birkaroten; gränser: Rörstrands- och S:t Eriks plan, Oden-, Hälsingegatorna, Karlbergsvägen, Vikinga-, Tomtebo- och Birkagatorna. — 7:e Jakobsroten; gränser: Ström-, Malmtors-, Malmkillnads-, Kungs- och Birgerjarlsgatorna samt Skepps- och Kastellholmarna. — 8:e Roslagsroten; gränser: Malmkillnads-, Döbelns-, Oden-, Birgerjarlsgatorna, Roslagstorg, Birgerjarls- och Kungsgatorna. — 21:a Vanadisroten; gränser: Sveavägen, Sveaplanen, stranden utmed Brunnsviken, Birgerjarls- och Odengatorna. — 9:e Humlegårdsroten; gränser: Grevture-, Humlegårds-, Brahegatorna, Valhallavägen, Uggleviksgatan, Karlavägen, Engelbrekts-, Stenbocks-, Eriksbergs- och Birgerjarlsgatorna. — 28:e Eriksbergsroten; gränser: Birgerjarls-, Eriksbergs-, Stenbocks-, Engelbrektsgatorna, Karlavägen, Uggleviksgatan, Valhalla- och Sturevägarna samt Värtan och norra delen av Norra Djurgården. — 10:e Nybroroten; gränser: Sthylllegatan, Valhallavägen, Brahe-, Humlegårds-, Grevture- och Birgerjarlsgatorna. — 11:e Artillerirotten; gränser: Strandvägen, Skepparegatan, Valhallavägen och Sthylllegatan. — 20:e Narvaroten; gränser: Sture-, Valhalla-, Värta-, Narvavägar, Linné- och Grevmagnigatorna samt Djurgårdsön och södra delen av Norra Djurgården. — 24:e Karlaroten; gränser: Skepparegatan, Strandvägen, Grevmagni-, Linnégatorna, Narvavägen, Karlaplan, Värtavägen, Valhallavägen till Skepparegatan. — 13:e Stadsgårdsroten; gränser: Södermalmstorg, Göt-, Högbergsgatorna, järnvägen, Timmermans-, Folkunga-, Renstjärnagatorna, Stadsgården och Karl Johans torg. — 14:e Katarina mellanrote; gränser: Renstjärnas-, Bonde-, Östgöta-, Skåne-, Göt- och Folkungagatorna. — 25:e Nytorgsroten; gränser: Renstjärnagatan, Ringvägen, Göt-, Skåne-, Östgöta- och Bondegatorna. — 36:e Helgaroten; gränser: Göt-, Folkunga-, Timmermans-, Blekinge- och Torkel Knutssonsgatorna, Årstatorget samt Årsta strand. — 12:e Sofiaroten; gränser: Stadsgården, Renstjärnagatan, Ringvägen, Götgatan, Hammarby strand och kanalen vid Danviken. — 15:e Maria kyrkorote; gränser: Horns-, Timmermansgatorna, järnvägen, Högbergs- och Götgatorna. — 16:e Tantoroten; gränser: Årstatorget, Torkel Knutssons-, Blekinge-, Timmermans-, Hornsgatorna samt Årsta strand. — 19:e Skinnarviksroten; gränser: Söder Mälarstrand, Ringvägen, Hornsgatan, Södermalmstorg. — 31:a Heleneborgsroten; gränser

Söder Mälarstrand, Ringvägen, Hornsgatan och stranden utmed Liljeholmsviken samt Långholmen. — 32:a Enskederoten: östra delen av Brännkyrka församling och begränsas i väster av 34:e rotens gräns mellan egendomarna Sundsberg, Enskede, Östberga, Ersta och Örby i 32:a rotens samt egendomarna Årsta, Västberga, Solberga och Älvsjö i 34:e roten. — 33:e Liljeholmsroten: nordvästra delen av Brännkyrka församling med gräns i öster, söder och väster till 34:e roten. — 34:e Årstaroten: västra delen av Brännkyrka församling med gräns i öster till 32:a roten samt i norr och nordväst till Årstaviken, Liljeholmens järnvägsområde och stora landsvägen till Södertälje, räknat från Liljeholmens skola till lägenheten »Stå fast» inom Nybohov. Därifrån går gränsen västerut mellan Nybohov och Aspudden i 33:e roten samt Midsommarkransen, Tellusborg och Hägersten i 34:e roten till Mälaren. — 35:e Brommaroten: förutvarande Bromma kommun. *Mantalsnämndens beslut (det senaste den 19 dec. 1922).*

Postutdelningsområden.

St.: Storkyrkoförsamlingen. — *C.:* Klara församling, Kungsholms församling, av Adolf Fredriks församling den del, som ligger söder om Kammakaregatan, Jakobs församling utom Skepps- och Kastellholmarna samt Johannes församling söder om Kammakaregatan. — *Va.:* återstoden av Adolf Fredriks församling, Gustav Vasa och Matteus församlingar, återstoden av Johannes församling samt den del av Engelbrekts församling inom stadens planlagda område, som ligger norr om Odengatan. — *Ö.:* återstoden av Engelbrekts församling inom stadens planlagda område och den del av Hedvig Eleonora församling, som i öster begränsas av Sibyllegatan, Storgatan och Jungfrugatan, jämte östra station, tekniska högskolan, Sofiahemmet, allmänna barnbörshuset, stadion, generalstabens stall, Svea artilleriregemente och Östermalms idrottsplats. — *Ö.Dj.:* återstoden av Hedvig Eleonora församling samt Oscars församling inom stadens planlagda område, Djurgården väster om Sirishov och Valdemarsudde samt Skepps- och Kastellholmarna. — *Sö.:* Katarina, Sofia och Maria församlingar. *Postdirektionens i Stockholm beslut den 12 dec. 1918.*

Ann. Stockholms lokalportoområde omfattar Stockholms stad med Brännkyrka och Bromma församlingar, ävensom Solna, Spånga, Danderyds och Nacka socknar, Djursholms stad samt Sundbybergs, Stocksunds, Lidingö och Saltsjöbadens köpingar. *Postdirektörens i Stockholm kungörelse den 20 dec. 1918.*

Polisdistrikt.

1. Storkyrkoförsamlingen. — 2. Maria församling. — 3. Kungsholms och Bromma församlingar. — 4. Klara församling. — 5. Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus församlingar. — 6. Jakobs församling samt av Johannes församling det område, som ligger söder om Brunnsgatan. — 7. Hedvig Eleonora och Oscars församlingar samt det område av Engelbrekts församling, som ligger öster om Engelbrektsgatan och söder om Valhallavägen. — 8. Katarina och Sofia församlingar. — 9. Johannes församling utom det område, som tillhör 6:e distriktet, samt Engelbrekts församling utom det område, som tillhör 7:e distriktet. — 10. Brännkyrka församling. *Överståthållarämbetets order den 15 okt. 1890, 28 nov. 1906, 27 dec. 1912, 9 dec. 1913 och 22 dec. 1915.*

Gammal och ny stadsdel m. m.

Byggnadsordningen för Stockholms stad av den 13 dec. 1890 (med senare ändringar) beskriver ny stadsdel på följande sätt (det övriga utgör gammal stadsdel; uppdelningen har avseende på byggnadsättet):

»§ 3. Såsom nya stadsdelar enligt byggnadsstadgan för rikets städer och denna byggnadsordning anses på grund av kungl. maj:ts givna bestämmelser de stadsdelar, som ligga utanför en gränslinje, dragen i *de norra stadsdelarna*: från mitten av Skeppsholmsbron över Nybroviken och Strandvägen till Grevmagnigatan, längs denna till Storgatan, längs denna till Styrmansgatan, längs denna till Linnégatan, längs denna till Sturegatan, längs denna till Humlegårdsgatan, längs denna till Birgerjarlsgatan, längs denna till Jutas backe, längs denna över Johannesgatan och vidare i rak linje till Döbelnsgatan, längs denna till Markvardsgatan, längs denna till Saltmätargatan, längs denna till Kungstensgatan, längs denna till Drottninggatan, längs denna till Kammakaregatan, längs denna till Torgsgatan, längs denna till Barnhusgatan, längs denna till Vasagatan, längs denna till Gamla [Kungsholms]brogatan, längs denna och Kungsholmsgatan till Pipersgatan, längs denna till Bergsgatan, längs denna till Scheelegatan samt slutligen längs denna och Kungsholmsborg över Norr Mälarstrand till Mälaren samt å *Södermalm*: från Saltsjön i förlängning av Renstjärnsgatan över Stadsgården till Fjällgatan och vidare längs Renstjärnsgatan till Tjårhovsgatan, längs denna till Nytorgsgatan, längs denna till Skånegatan, längs denna till Östgötagatan, längs denna till Bondegatan, längs denna till Götgatan, längs denna till Äsögatan, längs denna till Västgötagatan, längs denna norrut till Folkungagatan, vidare längs denna gata åter till Götgatan, längs denna till Bangårdsgatan, längs denna till Björngårdsgatan, längs denna

till Fatbursgatan, längs denna till Svedenborgsgatan, längs denna till Prästgårdsgatan, längs denna åter till Björngårdsgatan, längs denna till St Paulsgatan, längs denna till Torkel Knutssonsgatan, längs denna till Skinnarviksgatan, längs denna till Duvogränden, längs denna till Badstugatan, längs denna till Bellmansgatan samt slutligen i dennas förlängning utefter hissybyggnadens östra gavel över Söder Mälarstrand till Mälaren.»

§ 52. I följande delar av staden må, utan rubbning av vad i § 35 är bestämt angående de där tillåtna träbyggnader, under nedan nämnda villkor byggnader uppföras dels av trä, dels av resvirke och tegel, eller så kallade korsvirkeshus, nämligen: *i de norra stadsdelarna* de delar, som ligga utanför gränslinjer, dragna dels från Brunnsviken längs den utdragna Sveavägen till Surbrunnsgatan samt vidare längs denna gata till Valhallavägen, dels från stadens gräns utanför Norrtull längs Västmannagatan till Tegnérsgatan, vidare längs denna gata till Klara-viken, vidare å andra sidan viken längs Agnegatan till Fleminggatan, längs denna till Pilgatan samt slutligen längs denna till Mälaren; *på Södermalm* de delar därav, som ligga utanför gränslinjer, dragna från Mälaren längs Ringvägen till Krukmakaregatan, längs denna till Torkel Knutssonsgatan, längs denna till järnvägen, längs denna till Västgötagatan, längs denna till Ölands-gatan, längs denna till Östgötagatan, längs denna till Skånegatan, längs denna till Ploggatan, längs denna till Bondegatan samt längs denna till Hammarby sjö; *Kungl. Djurgården* med undantag *dels* av Djurgårdsstaden, *dels* av det område, som begränsas i norr av Valhallavägens förlängning från Jungfrugatan österut till Banérgatans förlängning från Karlavägen norrut, i öster av den sålunda förlagda Banérgatan samt i övrigt av stadens förutvarande planlagda område, *dels* av det område, som begränsas av en i fortsättning med Linnégatan österut i brutna linjer dragen gata till en öppen plats vid Djurgårdsbrunnsviken samt i övrigt av nämnda vik och stadens förutvarande planlagda område.»

Enligt § 53 gälla särskilda byggnadsbestämmelser för områden å Kungsholmen vid Stads-hagen, i Djurgårdsstaden vid Alkärrer, å Östermalm inom kvarteren Tofslärkan, Trädlärkan, Sånglärkan och Piplärkan, å nordvästra Norrmalm för egnaheomsområdet invid Karlbergsvägen, Norrbackagatan, Torsplanen, Gävlegatan och St Eriksgatan, å Norra Djurgården för områden kring Karlaplan och Nobelparken, å Södermalm inom kvarteret Harven och delar av kvarteret Huggjärnet, i Djurgårdsstaden för kvarteret Skeppsholmsviken, å Norrmalm inom kvarteren Flugs-napparen, Sidensvansen, delar av kvarteret Skatan samt kvarteren Smedjan och Sländan, i Djur-gårdsstaden för kvarteret Konsthallen, å nordvästra Norrmalm för kvarteren Saga, Skuld, Ver-dandi, Bikupan, Myrstacken och Loke samt Vingen och Motorn, å Östermalm för kvarteret Brand-vakten, å Norrmalm för kvarteret Assjan, å Södermalm för delar av kvarteret Monumentet, å Kungs-holmen för delar av kvarteret Båten ävensom för stadsplanlagda delar av Brännkyrka och Bromma.

Lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad (dessförinnan stadsplanlagen av år 1907) medger i kap. 1 § 2 stadsfullmäktige rätt att för *vissa områden* besluta särskilda byggnadsbestämmelser, vilka (utom beträffande vissa smärre jämkningar i redan fastställda bestä-melser) skola underställas kungl. maj:ts prövning. Sådana byggnadsbestämmelser hava av kungl. maj:ts fastställts för ett stort antal enskilda kvarter och större områden i staden. (En förteckning över de i dec. 1921 gällande är intagen i 1922 års kommunalkalender, sid. 346, och Kommunal författningssamling för Stockholm 1921 nr 76, sid. 50; beträffande senare tillkomna hänvisas till årsregistren i Kommunal författningssamling, ordet »Byggnadsbestämmelser».)

Skorstensfejartakter.

1. Kungsholms församling väster om Polhemsgatan från Kungsholms strand, Fleminggatan, Inedalsgatan, Parkgatan, Kronobergsgatan, Hantverkaregatan, St Eriksgatan till Mälaren. — 2. Åter-stoden av Kungsholms församling. — 3. Adolf Fredriks församling. — 4. Gustav Vasa församling. — 5. Matteus församling väster om St Eriksgatan, Solnavägen och Norrtullsgatan. — 6. Återstoden av Matteus församling. — 7. Johannes församling med undantag av kvarteren Sparven, Kåkenhusen, Polacken och Väderkvarnen. — 8. Delar av Engelbrekts församling med gräns: Valhallavägen österut till Sturegatan, Sturegatan till Karlavägen, Karlavägen till Brahegatan, Brahegatan till Humle-gårdsgatan, Humlegårdsgatan till Biblioteksgatan, Biblioteksgatan till Birgerjarlsgatan och Birger-jarlsgatan till Valhallavägen. — 9. Delar av Hedvig Eleonora och Oscars församlingar med gräns: Sibyllegatan norrut till Östermalmstorg, Östermalmstorg till Nybrogatan, Nybrogatan till Valhallavägen, Valhallavägen till Sturevägen, Sturevägen till Lidingövägen, Lidingövägen till brofästet vid Lidingöbron, Värtan, Frihamnsvägens förlängning norr om tullhuset, Frihamnsvägen till Valhallavägen, Valhallavägen till Hjorthagsvägen, Hjorthagsvägen till Karlaplan, Karlaplan till Karlavägen, Karlavägen till Grevgatan, Grevgatan till Storgatan, Storgatan till Skepparegatan, Skepparegatan till Strandvägen samt Strandvägen till Sibyllegatan. — 10. Delar av Oscars församling med gräns: Skep-paregatan norrut till Storgatan, Storgatan till Grevgatan, Grevgatan till Karlavägen, Karlavägen till Karlaplan, Karlaplan till Hjorthagsvägen, Hjorthagsvägen till Valhallavägen, Valhallavägen till Frihamnsvägen, Frihamnsvägen till Värtan, Frihamnsvägens förlängning norr om tullhuset, Värtan, Djurgårdsbrunnskanalen, Djurgårdsbrunnsviken, Strandvägen till Skepparegatan. — 11. Jakobs för-

samling med undantag av Skepps- och Kastellholmarna samt av Johannes församling kvarteren Sparven, Kåkenhusen, Polacken och Väderkvarnen och av Engelbrekts församling den del av kvarteret Sperlingens backe, som begränsas av Birgerjarlsgatan, Biblioteksgatan, Humlegårdsgatan och Grevturegatan. — 12. Klara församling. — 13. Storkyrkoförsamlingen jämte Skepps- och Kastellholmarna samt det område av Djurgården, som begränsas av Djurgårdsbrunnsviken, Djurgårdsbrunnskanalen och Saltsjön. — 14. Norra delen av Katarina och Sofia församlingar, begränsad av Södermalmstorg, Götgatan, Högbergsgatan, Östgötagatan, Åsöatan, Borgmästaregatan och Bondegatan till Hammarbysjö. — 15. Sydöstra delen av Katarina och Sofia församlingar, begränsad av Bondegatan från Hammarbysjö, Borgmästaregatan, Åsöatan, Östgötagatan, Tjörhovsgatan, Götgatan, Blekingegatan och Östgötagatan till Hammarbysjö. — 16. Nordöstra delen av Maria församling, begränsad av Södermalmstorg, Hornsgatan, Torkel Knutssonsgatan, Brännkyrkagatan och Långholmsgatan. — 17. Mellersta delen av Maria församling, begränsad av Hornsgatan från Årstaviken, Långholmsgatan, Brännkyrkagatan, Torkel Knutssonsgatan, Hornsgatan, Götgatan, Högbergsgatan, Svedenborgsgatan och Volmar Yxkullsgatan till Årstaviken. — 18. Liljeholmens förutvarande municipalsamhälle med Aspudden, Charlottenburg, Gröndal, Reymersholm och Tellusborg samt västligaste delen av Brännkyrka församling i övrigt med gräns i stora landsvägen från Liljeholmen till Fruängen, ävensom inom Maria församling Långholmen samt det väster om Långholmsgatan och norr om Hornsgatan belägna området. — 19. Övriga delen av Brännkyrka församling samt inom Katarina och Sofia församlingar det intill Årstaviken och Hammarbysjö belägna område, som begränsas av Östgötagatan, Blekingegatan och gränsen till Maria församling. — 20. De delar av Katarina och Maria församlingar, som ej tilldelats 14—19:de trakterna. — 21. Bromma församling. — 22. *Ej mindre* delar av Engelbrekts och Hedvig Eleonora församlingar med gräns: Brahegatan norrut till Karlavägen, Karlavägen till Sturegatan, Sturegatan till Valhallavägen, Valhallavägen till Nybrogatan, Nybrogatan till Östermalmstorg, Östermalmstorg till Sibyllegatan, Sibyllegatan till Strandvägen, Strandvägen till Birgerjarlsgatan, Birgerjarlsgatan till Grevturegatan, Grevturegatan till Humlegårdsgatan samt Humlegårdsgatan till Brahegatan, *än även* en ytterligare del av Engelbrekts församling med gräns: Valhallavägen från Sturevägen till församlingsgränsen i Birgerjarlsgatan, församlingsgränsen till Norra Brunnsviken, Norra Brunnsviken, Älkestekanalens, Värtan till Lidingöbro, Lidingövägen till Sturevägen, Sturevägen till Valhallavägen. *Överståthållarämbetets kungörelser den 26 maj 1914, 18 maj 1916, 21 juni 1919, 15 febr. och 1 mars 1922 samt 8 sept. 1923, med senaste ikraftträdande den 1 okt. 1923.*

Stadsbudstaxezoner.

1. Staden inom broarna samt Riddarholmen, Helgeandsholmen, Strömsborg och Stockholms stads badinrättning. — 2. Den del av Södermalm, som omslutes av Timmermansgatan från Mälaren till Folkungagatan, denna till Renstjärnsgatan och sistnämnda gata till Saltsjön. — 3. Den del av Södermalm, som begränsas av Folkungagatan, Ringvägen och Renstjärnsgatan. — 4. Den del av Södermalm, som ligger öster om Renstjärnsgatan. — 5. Den del av Södermalm, som begränsas av Varvsgatan från Mälaren till Volmar Yxkullsgatan, denna till Maria Bangata och Ringvägen samt vidare till Folkungagatan och Timmermansgatan. — 6. Den del av Södermalm, som ligger norr om Volmar Yxkullsgatan och väster om Varvsgatan. — 7. Den återstående yttre delen av Södermalm. — 8. Skeppsholmen och Kastellholmen. — 9. Nedre delen av Norrmalm, söder om Tunnelgatan och David Bagaresgatan. — 10. Mellersta delen av Norrmalm, som i öster begränsas av Birgerjarlsgatan och Roslagsgatan, söder om Odengatan. — 11. Den övre delen av Norrmalm, som begränsas av statens järnvägsspår från S:t Eriksbron till Norrtullsgatan och denna till Odengatan. — 12. Den övre del av Norrmalm, som begränsas av statens järnvägsspår från Norrtullsgatan till Roslagsgatan, Roslagsvägen till Söderbrunnsvägen och Stockholm—Rimbo järnvägsspår till Odengatan, denna gata till Norrtullsgatan samt sistnämnda gata. — 13. Nedre delen av Kungsholmen, öster om Polhemsgatan. — 14. Övre delen av Kungsholmen, väster om Polhemsgatan, till Mariebergsgatan, Lindhagensgatan till Mälaren; sjukhuset S:t Göran och arbetarbostäderna strax bortom detta dock inberäknade. — 15. Den del av Östermalm, som begränsas av Valhallavägen från Odengatan till Sturegatan, Sturegatan till Birgerjarlsgatan. — 16. Den del av Östermalm, som begränsas av Karlavägen från Sturegatan till Karlaplan, Styrmanngatan från Karlaplan till Strandvägen. — 17. Den del av Östermalm, som begränsas av Sturegatan, Värtavägen norr om Karlavägen (inkl. Svea artilleriregementes kasern). — 18. Den återstående, yttre delen av Östermalm. — 19. Djurgården till Sirishov och Bellmansro. *Överståthållarämbetets kungörelse den 30 jan. 1920, som trädde i kraft den 1 febr. s. å.*

Taxeringsdistrikt.

1. Första roten. — 2. Förutvarande andra roten. — 3. Förutvarande tredje roten. — 4. Sjunde roten väster om Kungsträdgårdsgatan och Norrlandsgatorna. — 5. Sjunde roten öster om Kungsträdgårdsgatan och Norrlandsgatorna. — 6. Åttonde roten samt av tjuguförsta roten kvarteren Trädgårdsmästaren

och Killingen. — 7. Tjuguförsta roten med undantag av kvarteren Trädgårdsmästaren och Killingen. — 8. Femte roten. — 9. Adertonde roten. — 10. Sjätte roten. — 11. Tjugandera roten. — 12. Tjugusjunde roten. — 13. Trettionde roten. — 14. Tjugusjätte roten öster om Västmannagatan, S:t Eriks-parken och Norrtullsgatan till stadsplanegränsen. — 15. Tjugusjätte roten väster om Västmannagatan, S:t Eriksparken och Norrtullsgatan till stadsplanegränsen. — 16. Nionde roten med undantag av kvarteren Sparbössan, Norrtälje, Trojenborg, Domherren, Vakteln, Sädesärlan, Talkkotten och Näktergalen. — 17. Nyssnämnda kvarter av nionde roten samt av tjuguoåttonde roten kvarteren Trasten, Träskfloden, Poppeln, Asken, Furan, Aspen, Eriksberg, Häggen, Rönnen, Oxeln, Sälgen, Korsnåbben, Skatan och Lövsångaren. — 18. Återstående del av tjuguoåttonde roten. — 19. Tionde roten med undantag av öster om Nybrogatan och norr om Östermalmsgatan belägen del av roten. — 20. Öster om Nybrogatan och norr om Östermalmsgatan belägen del av tionde roten samt av elfte roten kvarteren Sjökalven, Jungfrun, Ynglingen, Rackelhanen och Tjädern. — 21. Elfte roten med undantag av nyssnämnda kvarter. — 22. Tjugonde roten med undantag av kvarteren Trumslagaren, Fanan, Fänriken, Furiren, Musketören och Ryttaren. — 23. Nyssnämnda kvarter av tjugonde roten samt av tjugufjärde roten kvarteren Gnistan, Veterinären, Vedbäraren, Minan, Harpan, Djursborg, Kornetten, Fältöversten och Fältväbeln. — 24. Tjugufjärde roten med undantag av nyssnämnda kvarter. — 25. Femtonde roten med undantag av söder om Högbergsgatan belägen del av roten. — 26. Sextonde roten jämte söder om Högbergsgatan belägen del av femtonde roten. — 27. Nittonde roten samt öster om Varvsgatan och norr om Brännkyrkagatan belägen del av trettioförsta roten. — 28. Trettioförsta roten med undantag av öster om Varvsgatan och norr om Brännkyrkagatan belägen del av roten. — 29. Tolfte roten. — 30. Trettonde roten. — 31. Fjortonde roten jämte norr om Skånegatan belägen del av trettiosjätte roten. — 32. Tjugufemte roten jämte söder om Skånegatan belägen del av trettiosjätte roten. — 33. Fjärde roten. — 34. Sjuttonde roten. — 35. Tjugutredje roten. — 36. Tjugunionde roten. — 37. Trettioandra roten. — 38. Trettiotredje roten. — 39. Trettiofjärde roten. — 40. Trettiofemte roten. *Överståthållarämbetets kungörelse den 22 nov. 1923.*

Uppbördsdistrikt.

1. Nikolai, Jakobs och Bromma församlingar. — 2. Klara och Adolf Fredriks församlingar samt 6:e roten av Gustav Vasa församling. — 3. Matteus församling och 22:a roten av Gustav Vasa församling. — 4. Johannes och Engelbrekts församlingar. — 5. Hedvig Eleonora och Oscars församlingar. — 6. Maria församling. — 7. Katarina församling. — 8. Sofia och Brännkyrka församlingar. — 9. Kungsholms församling. *Kungl. brev till överståthållarämbetet den 24 mars 1921.*

Riksdagsmannavalkrets.

För val till riksdagens såväl första som andra kammare utgör Stockholms stad numera en enda valkrets (med 11 repr. i första och 16 repr. i andra kammaren). *Lag den 26 nov. 1920 om val till riksdagen, med ändr. den 17 juni 1921, som trädde i kraft den 1 juli 1921.*

Genom överståthållarämbetets kungörelser den 29 dec. 1920 och 4 april 1923 är valkretsen för val till andra kammaren delad i valdistrikt, till antalet 123 (se vidare Kommunal författningssamling för Stockholm 1920 nr 189 och 1923 nr 10).

Stadsfullmäktigvalkretsar.

1:a kretsen (17 repr.): Storkyrkoförsamlingen, Katarina och Sofia församlingar. — *2:a kretsen* (21 repr.): Maria och Brännkyrka församlingar. — *3:e kretsen* (19 repr.): Klara, Jakobs, Kungsholms och Bromma församlingar. — *4:e kretsen* (20 repr.): Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus församlingar. — *5:e kretsen* (23 repr.): Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar. *Stadsfullmäktiges beslut den 20 sept. 1920 för val från och med år 1921.*

Anm. För rösternas uppsamlande kan valkrets av magistraten delas i valdistrikt. Beslut om någon bestående indelning i dylika har ej fattats, men samma distriktsindelning, som gäller för riksdagsmannaval (se ovan), torde i regel tillämpas även vid val av stadsfullmäktige.

Läkardistrikt.

1. Nikolai: Storkyrkoförsamlingen. — 2. Klara och Jakobs: Klara församling, den del av Adolf Fredriks församling, som ligger söder och öster om Kammakaregatan, Upplandsgatan, Tegnérslunden och Tegnérsgatan samt Jakobs församling. — 3. Kungsholms östra: Den del av Kungsholms församling, som ligger öster om Polhemsgatan. — 4. Kungsholms västra: Återstoden av Kungsholms församling. — 5. Adolf Fredriks västra: Den del av Adolf Fredriks församling, som ligger norr om Kammakaregatan och väster om Upplandsgatan,

den del av Gustav Vasa församling, som ligger väster om Upplandsgatan samt den del av Matteus församling, som ligger väster om Hälsingegatan. — 6. Adolf Fredriks östra: Återstoden av Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus församlingar. — 7. Johannes: Johannes församling samt den del av Engelbrekts församling, som ligger norr om Odengatan och väster om Stockholms—Rimbojännvägen. — 8. Östermalms västra: Återstoden av Engelbrekts församling samt den del av Hedvig Eleonora församling, som ligger väster om Sibylle-, Stor-, Jungfrugatorna, Valhallavägen, Sturevägen fram till Tegeluddens. — 9. Östermalms östra: Återstoden av Hedvig Eleonora församling samt Oscars församling. — 10. Katarina norra: Den del av Katarina och Sofia församlingar, som begränsas i väster av Götgatan till Folkungagatan samt i söder och öster av Folkunga-, Renstjärnas-, Tjårhovs- och Erstagatorna till Stadsgården. — 11. Katarina östra: Den del av Katarina och Sofia församlingar, som ligger öster om Ersta-, Tjårhovs-, Renstjärnas-, Folkunga-, Nytorpgsgatorna, Nytorget och Värmdögatan. — 12. Katarina södra med Enskede: Återstoden av Katarina och Sofia församlingar, söder om Blekingegatan, jämte det område, som å den på stadens bekostnad år 1913 utgivna kartan över Brännkyrka församling finnes utmärkt såsom tillhörande egendomarna Enskede, Johanneshov och Kvarnängen. — 13. Katarina västra: Det område av Katarina församling, som ligger mellan Göt-, Folkunga-, Nytorgs-, Blekinge- och Timmermansgatorna, järnvägen och Högbergsgatan till Götgatan. — 14. Maria östra: Den del av Maria församling, som ligger öster om Timmermans-, Tavast-, Torkel Knuts-sons- och Skinnarviksgatorna. — 15. Maria västra: Återstoden av Maria församling. — 16. Älvsjö: Den del av Brännkyrka församling, som ligger söder och sydost om stora landsvägen till Fittja och det vattenavlopp, som från trakten av Stensborg framgår till Årstaviken mellan Årsta och Sköntorp (med undantag av den s. k. Enskedestaden, se ovan under 12). — 17. Liljeholmens: Återstoden av Brännkyrka församling. — (Provisoriskt distrikt.) Bromma: Bromma församling. *Hälsovårdsnämndens beslut den 31 dec. 1901, 10 jan. 1902, 17 jan. 1913 och 19 jan. 1917, av vilka det senaste trädde i kraft den 1 okt. 1917, samt den 26 april 1922* (ang. Bromma).

Anm. Numreringen å kartan är ej officiell. — Beträffande Bromma se sid. 87.

Ympningsdistrikt.

1. Storkyrkoförsamlingen. — 2. Klara, Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus församlingar. — 3. Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar. — 4. Maria, Sofia och Katarina församlingar. — 5. Brännkyrka församling. — 6. Kungsholms och Bromma församlingar. *Hälsovårdsnämndens beslut den 19 jan. 1917 och 3 okt. 1919, av vilka det senare trädde i kraft omedelbart.*

Fosterbarnsinspektionsdistrikt.

1. Maria församling. — 2. Storkyrkoförsamlingen, Katarina och Sofia församlingar. — 3. Kungsholms församling, den del av Gustav Vasa församling, som ligger norr om Odengatan och väster om Norrtullsgatan, samt den del av Matteus församling, som ligger väster om Norrtullsgatan. — 4. Klara, Adolf Fredriks församlingar, återstoden av Gustav Vasa och Matteus församlingar samt Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar. — 5. Brännkyrka församling, t. v. med undantag av nordligaste delen (se följande). — 6. (Provisoriskt distrikt.) Bromma församling ävensom av Brännkyrka församling samhällena Gröndal, Ekensberg, Mörtviken, Vinterviken, Mälarhöjden, Hägersten, Reymerholm, Liljeholmen, Årstången, Sjövik och Aspudden samt mellanliggande områden. *Hälsovårdsnämndens beslut den 9 jan. och 14 aug. 1903, 26 febr. 1904, 13 jan. 1905, 11 jan. 1907, 17 jan. 1913 och 11 okt. 1922, av vilka det senaste trädde i kraft den 1 nov. s. å.*

Fattigvårdsdistrikt.

1. Storkyrkoförsamlingen. — 2. Klara församling. — 3. Kungsholms församling. — 4. Adolf Fredriks församling. — 5. Gustav Vasa församling. — 6. Matteus församling. — 7. Jakobs och Johannes församlingar. — 8. Engelbrekts församling. — 9. Hedvig Eleonora församling. — 10. Oscars församling. — 11. Katarina församling. — 12. Maria församling. — 13. Brännkyrka församling. — 14. Bromma församling. — 15. Sofia församling. *Fattigvårdsnämndens beslut den 15 okt. 1907, 10 dec. 1912, 16 nov. 1915 och 19 juni 1917, av vilka det senaste trädde i kraft den 1 jan. 1918.*

Anm. Numreringen å kartan är ej officiell.

Pensionsdistrikt.

1. Första och sjunde rotarna. — 2. Andra och tredje roten samt femte och adertonde rotarna. — 3. Åttonde och tjuguförsta rotarna. — 4. Sjätte och tjuguanndra rotarna. — 5. Tjugusjätte, tjugusjunde och trettonde rotarna. — 6. Nionde, tionde och tjugåttonde rotarna. — 7. Elfte, tjugonde och tjugufjärde rotarna. — 8. Femtonde och nittonde rotarna. — 9. Sextonde

och trettioförsta rotarna. — 10. Trettonde, fjortonde och trettiosjätte rotarna. — 11. Tolfte och tjugufemte rotarna. — 12. Fjärde och sjuttonde rotarna. — 13. Tjugutredje och tjugonionde rotarna. — 14. Trettioandra, trettiotredje och trettiofjärde rotarna. — 15. Trettiofemte roten. *Stadsfullmäktiges beslut den 19 nov. 1917* (fastställt av överståthållarämbetet den 7 dec. 1917), som trädde i kraft den 1 jan. 1918.

Renhållningsdistrikt.

1. Östra: Norrmalm öster om Malmtorgsgatan, Malmskillnadsgatan, Oxtorgsgatan och Sveavägen samt Östermalm och Djurgården. — 2. Västra: Norrmalm väster om nämnda gator samt Kungsholmen och Bromma. — 3. Södra: Staden inom broarna samt Södermalm och Brännkyrka.

Anm. Renhållningsdistriktens gränser gå efter gatans västra sida; yttergränserna för distrikten följa stadsplanegränsen utom vid östra renhållningsstationen och utefter Valhallavägen. — Numreringen å kartan är ej officiell.

Budningsdistrikt.

1. Östermalm, Djurgårdsstaden och östra delen av nedre Norrmalm jämte Skepps- och Kastellholmarna, begränsat i norr och väster av Sturegatan, Karlavägen, Runebergsgatan, Kammakaregatan, Sveavägen, Kungsgatan, Hötorget, Sergelgatan, Mästersamuelsgatan och Beridarebansgatan samt Malmtorgsgatan fortsatt till Norrström. — 2. Staden inom broarna, nedre Norrmalm jämte Helgeandsholmen och östra delen av Kungsholmen, begränsat i öster av 1:a distriktet, i norr av Kammakaregatan fortsatt till Klaraviken samt i väster av Polhemsgatan. — 3. Östra Norrmalm norr om 1:a och 2:a distrikten samt begränsat i väster av Drottninggatan och Norrtullsgatan fortsatt till Norrtull. — 4. Övre Norrmalm och västra Kungsholmen väster om 2:a och 3:e distrikten. — 5. Östra delen av Södermalm, begränsat i väster och söder av Västra Slussgatan, Södermalmstorg, Götgatan, Helggatan fortsatt söderut. — 6. Västra delen av Södermalm, begränsat i öster av 5:e distriktet. *Överståthållarämbetets kungörelse den 3 maj 1923*, som trädde i kraft den 1 juli s. å.

Anm. Latrinhämtning utom stadsplanegränsen ev. även utom stadens jurisdiktion verkställas av renhållningsverket enligt särskilda avtal, vadan några gränser härför ej kunna angivas.

Inskrivningsdistrikt.

1. Östra: Storkyrkoförsamlingen, Jakobs, Johannes, Hedvig Eleonora, Oscars, Engelbrekts och Gustav Vasa församlingar. — 2. Västra: Klara, Kungsholms, Adolf Fredriks, Matteus och Bromma församlingar. — 3. Södra: Katarina, Sofia, Maria och Brännkyrka församlingar. *Kungl. kungörelse den 31 dec. 1918*, som trädde i kraft den 1 jan. 1919.

Landstormsområden.

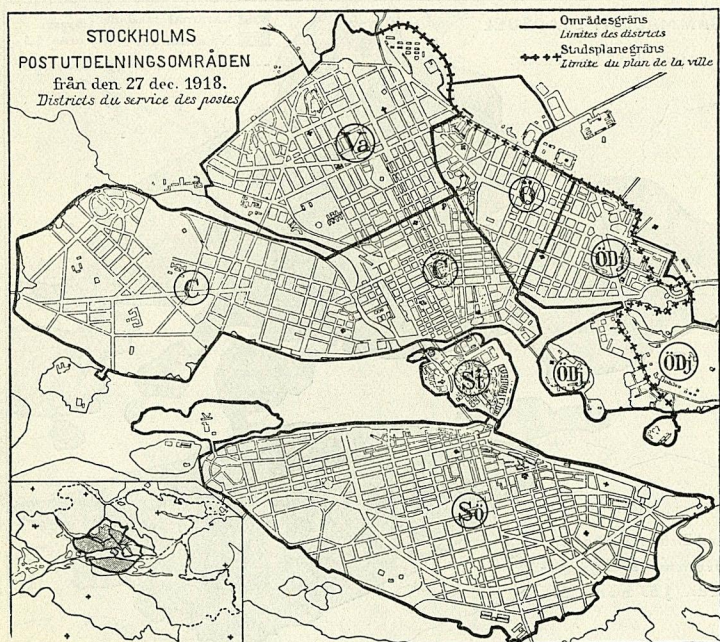
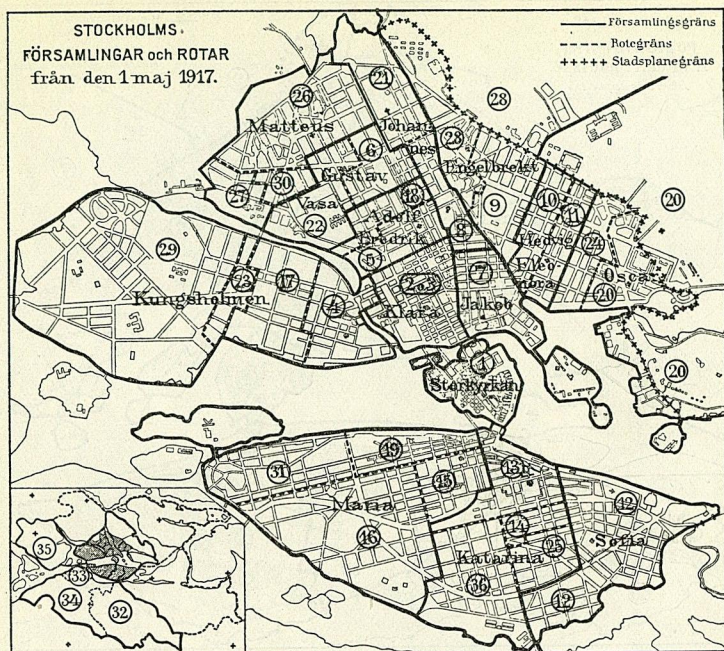
1. Södra området, nr 45 a: Maria, Katarina, Sofia och Brännkyrka församlingar. — 2. Västra området, nr 45 b: Klara, Kungsholms, Adolf Fredriks, Matteus och Bromma församlingar. — 3. Östra området, nr 45 c: Storkyrkoförsamlingen, Jakobs, Johannes, Hedvig Eleonora, Oscars, Engelbrekts och Gustav Vasa församlingar. *Kungl. kungörelse den 31 dec. 1918*, som trädde i kraft den 1 jan. 1919

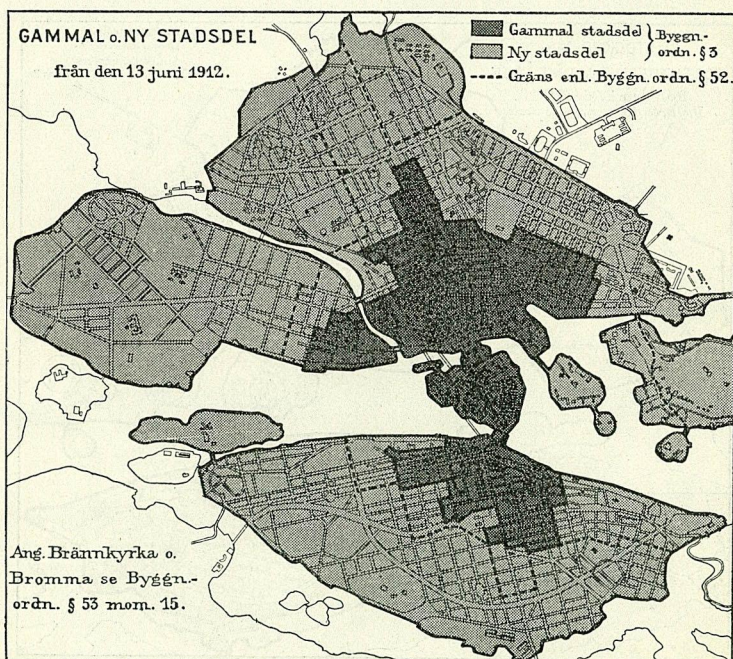
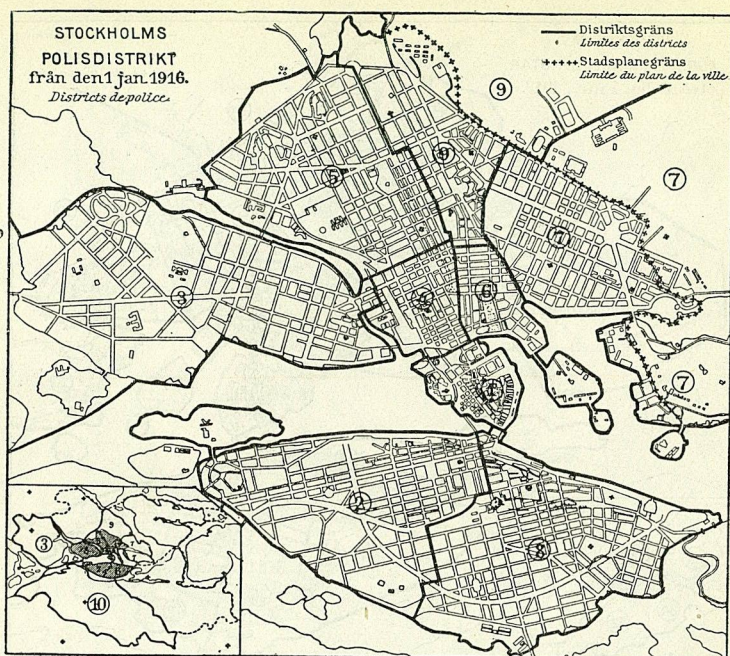
Hästutskrivningsområden.

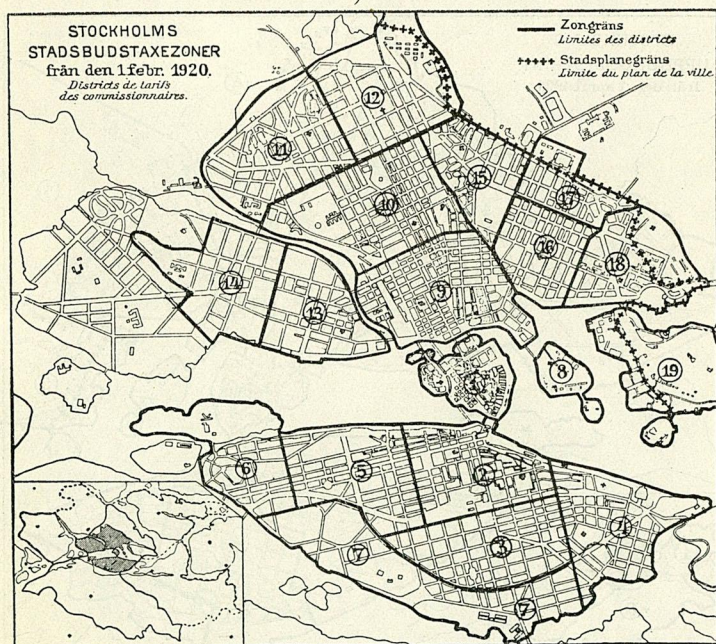
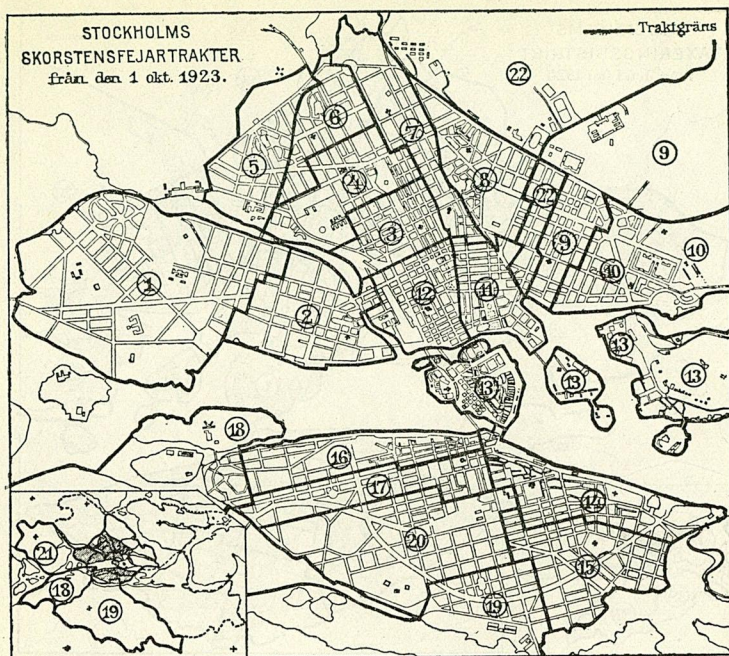
Området nr 232. Andra polisdistriktet. — Området nr 233. Tionde polisdistriktet (Brännkyrka jämte Liljeholmen och Örby). — Området nr 234. Åttonde polisdistriktet, södra delen. (Gränsen följer mittellinjen av Blekingegatan, Östgötagatan, Bondegatan, Nytorgsgatan, Folkungagatan och Renstjärnasgatan till Saltsjön.) — Området nr 235. Tredje polisdistriktet (inkl. Bromma). — Området nr 236. Första, fjärde och sjätte polisdistrikten samt norra delen av åttonde polisdistriktet. (Gränsen följer mittellinjen av Blekingegatan, Östgötagatan, Bondegatan, Nytorgsgatan, Folkungagatan och Renstjärnasgatan till Saltsjön.) — Området nr 237. Femte polisdistriktet, södra delen. (Gränsen följer mittellinjen av Karlbergsvägen, Hälsingegatan, Frejgatan, Norrtullsgatan och Odengatan.) — Området nr 238. Femte polisdistriktet, norra delen. (Gränsen följer mittellinjen av Karlbergsvägen, Hälsingegatan, Frejgatan, Norrtullsgatan och Odengatan.) — Området nr 239. Nionde polisdistriktet, norra delen. (Gränsen följer mittellinjen av Odengatan och Birgerjarlsgatan.) — Området nr 240. Nionde polisdistriktet, södra delen. (Gränsen följer mittellinjen av Odengatan och Birgerjarlsgatan.) — Området nr 241. Sjunde polisdistriktet. *Kungl. kungörelse den 13 aug. 1917*, som trädde i kraft den 1 jan. 1918.

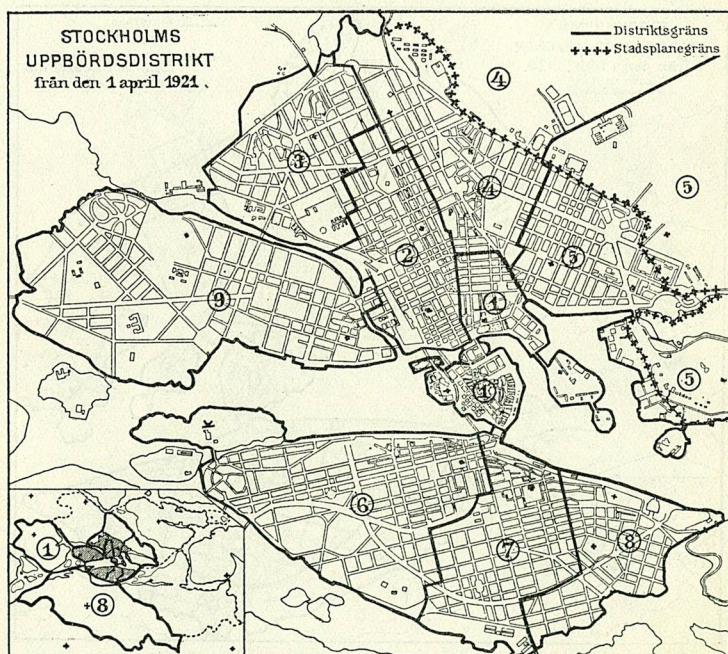
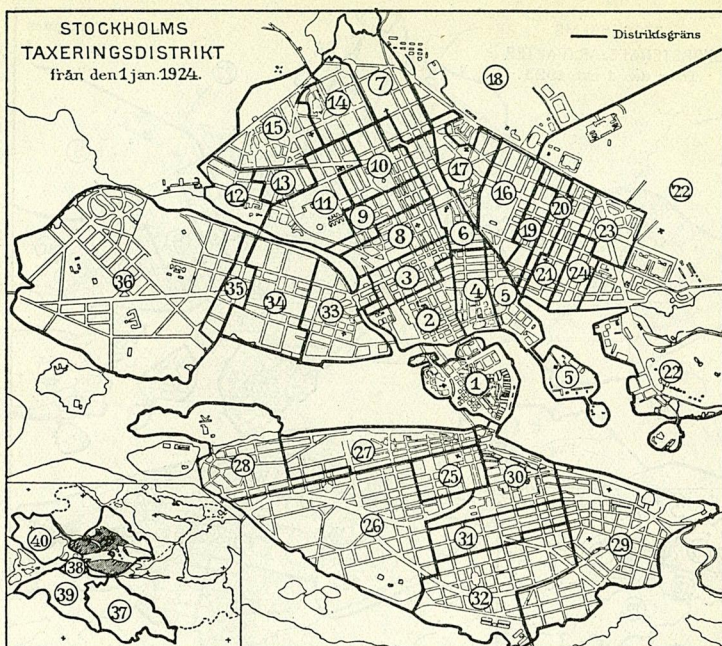
Automobilmönstringsdistrikt.

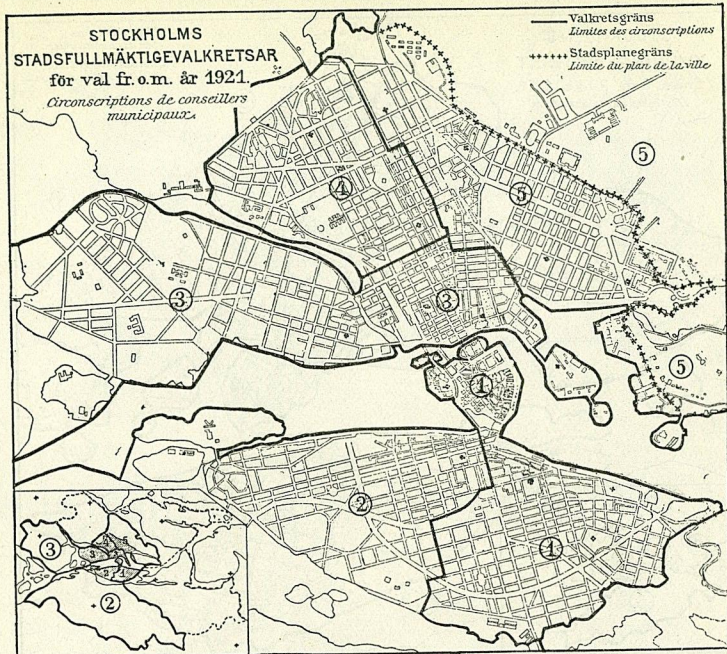
1:a distriktet: sjunde polisdistriktet. — 2:a distriktet: sjätte och nionde polisdistrikten. — 3:e distriktet: första och fjärde polisdistrikten. — 4:e distriktet: tredje och femte polisdistrikten. — 5:e distriktet: andra, åttonde och tionde polisdistrikten. *Kungl. kungörelse den 31 aug. 1920*, som trädde i kraft den 1 jan. 1921.



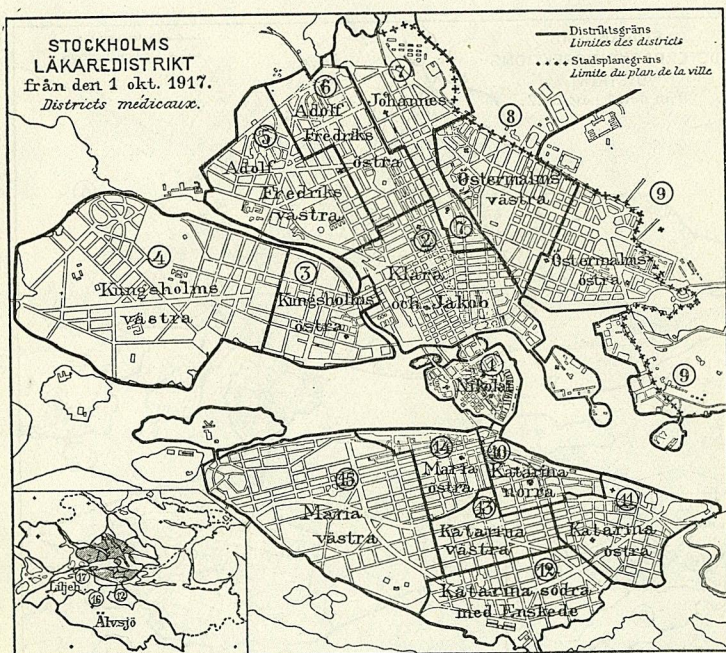




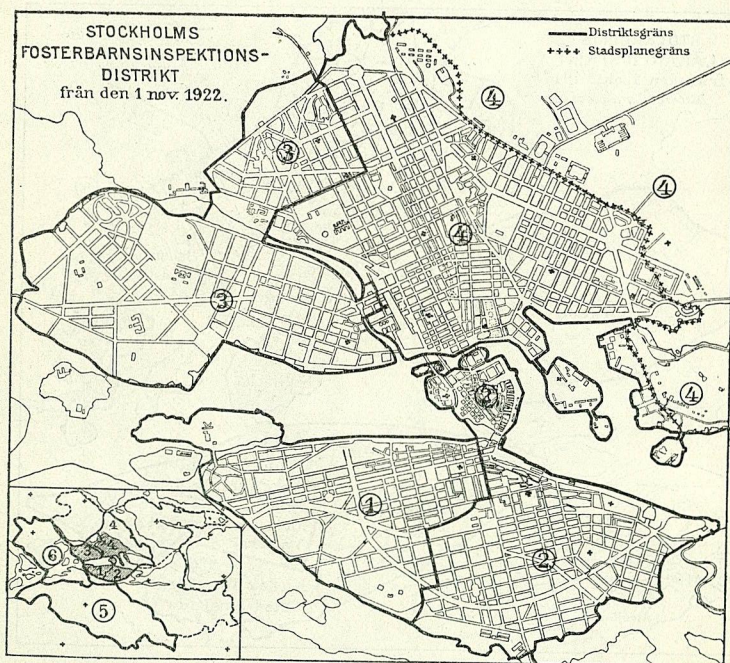
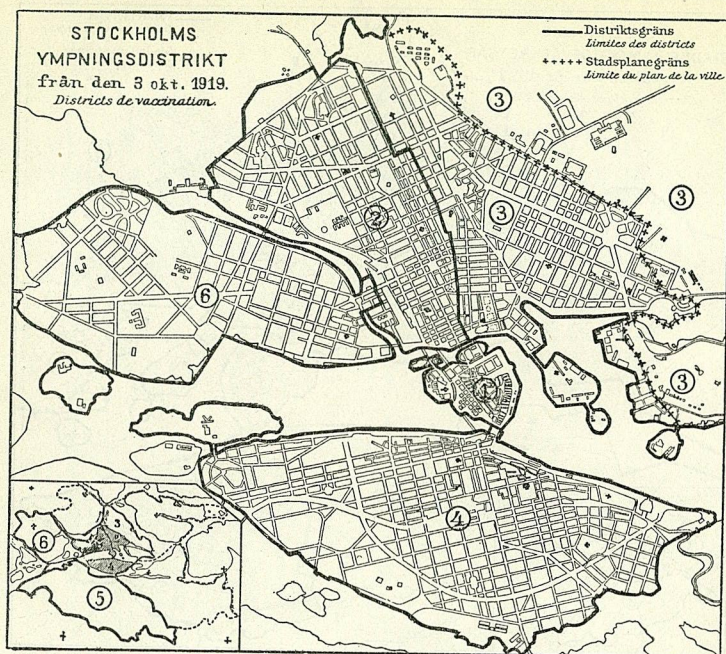


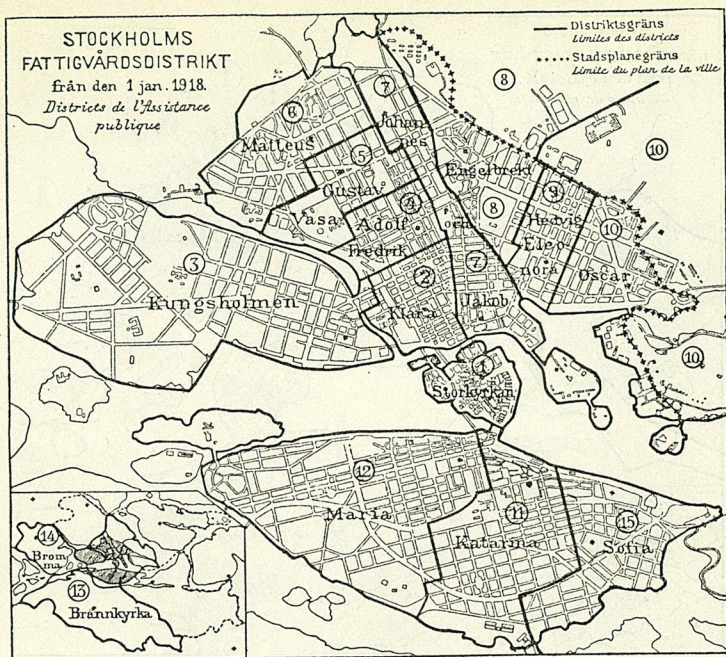


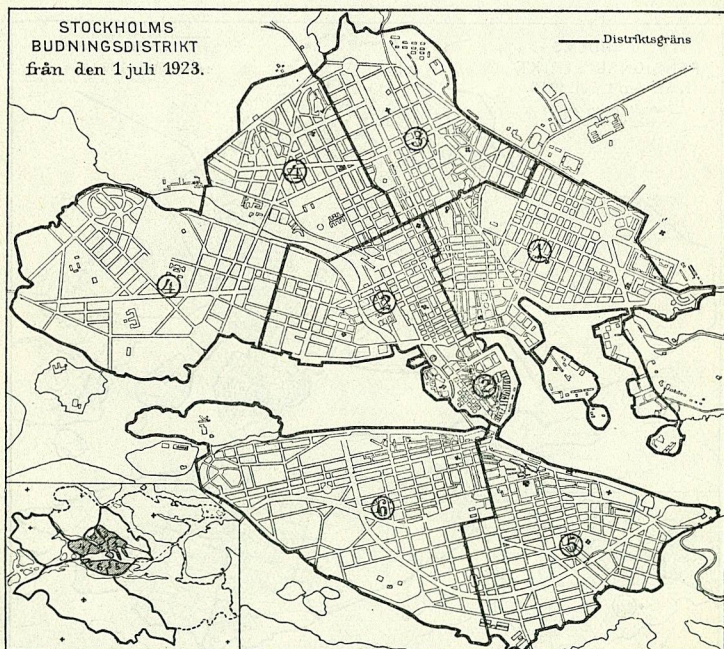
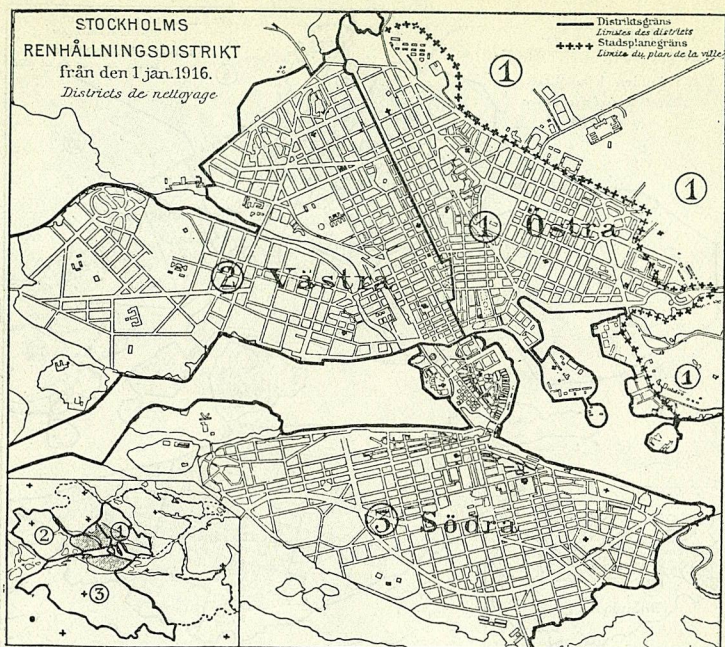
Anm. Angående indelning i valdistrikt se sid. 362.

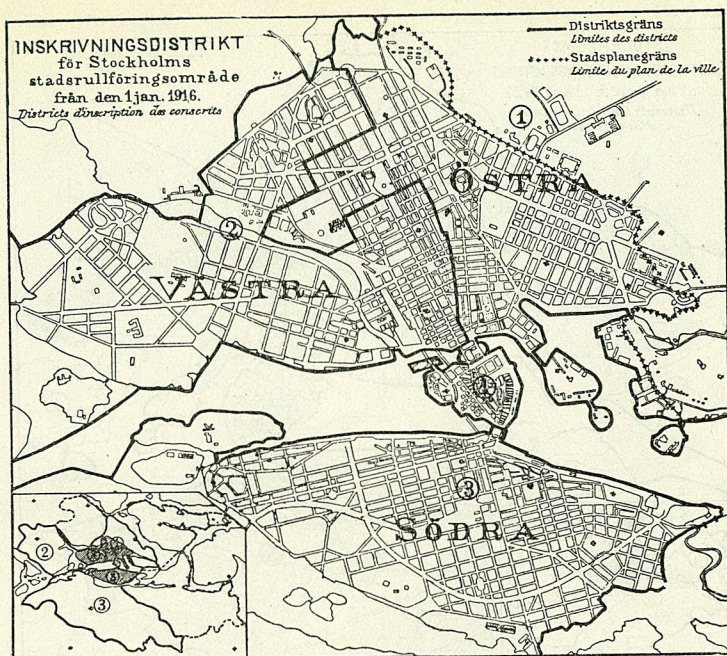


Anm. Beträffande Bromma se sid. 87 och 363.



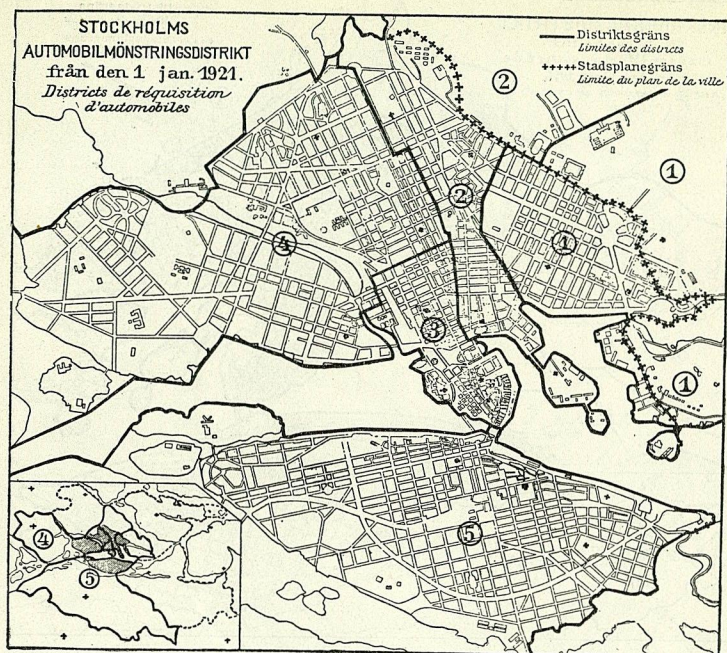






Anm. Samma gränser ha fastställts att gälla från den 1 jan. 1919.
Samma gränser gälla även för stadens landstormsområden (från den 1 jan. 1916, resp. 1919) (å kartan: 3=nr 45 a; 2=nr 45 b; 1=nr 45 c).





Stadens ytinnehåll och markens fördelning år 1919.

	»Gamla Stock- holm»	Bränn- kyrka	Bromma	Hela Stock- holm
	har	har	har	har
Landareal	3,236	7,529	2,425	13,190
Därav: Trädgård	164	281	144	589
Åker och annan odlad jord	73	1,630	751	2,454
Naturlig äng	209	107	46	362
Skogs- och hagmark	408	4,622	1,171	6,201
Övrig mark (bebyggda och obebyggda tom- ter, gator, vägar, allmänna platser, kyrko- gårdar samt kärr, kala berg o. a. impedi- menter m. m.)	2,382	889	313	3,584
Vatten	104	474	31	609
Summa	3,340	8,003	2,456	13,799

Anm. Ovanstående fördelning av landarealen är hämtad ur Sveriges officiella statistik (Jordbruk och boskapsskötsel år 1919). En mera detaljerad uppmätning av stadens areal är f. n. under utförande.

Beträffande vattenarealen har, i överensstämmelse med Sveriges officiella statistik, Mälarens och Saltsjöns vatten ej här medtagits. Enligt ekonomiska kartverkets uppgifter utgör Mälarens areal inom »gamla Stockholm» 234, inom Brännkyrka 371 och inom Bromma 372 eller inom hela Stockholm 977 har. Stockholms hamnområde (1922) omfattar av Mälaren 462, av Saltsjön 992 och av övriga vatten 79 eller tillhopa 1,533 har.

Stadens folkmängd den 31 december 1923 (1 januari 1924).

Stockholms mantalsskrivna folkmängd utgjorde den 1 jan. 1924 (31 dec. 1923) enligt statistiska kontorets sammanställning av rote-männens uppgifter 191,724 män och 238,088 kvinnor = 429,812 personer.

Folkmängdens fördelning på församlingar och rotar framgår av nedanstående tablå.

Församlingar och rotar.	Folkmängd den 31 dec. 1923 (1/1 1924).
<i>Storkyrkoförsamlingen.</i>	
1. Storkyrkoroten	<u>11,627</u> 11,627
<i>Klara församling.</i>	
2. o. 3. Klararoten	<u>11,352</u> 11,352
<i>Kungsholms församling.</i>	
4. Kungsbroroten	11,853
17. Kronobergsroten	15,055
23. Karlsviksroten	11,752
29. Kristinebergsroten	<u>10,124</u> 48,784
<i>Adolf Fredriks församling.</i>	
5. Tegnérsroten	8,078
18. Teknologroten	<u>9,626</u> 17,704
<i>Gustav Vasa församling.</i>	
6. Observatorieroten	11,574
22. Vasaroten	<u>10,313</u> 21,887
<i>Matteus församling.</i>	
26. Norrtullsroten	19,800
27. Karlbergsroten	12,364
30. Birkaroten	<u>10,395</u> 42,559
<i>Jakobs församling.</i>	
7. Jakobsroten	<u>9,515</u> 9,515
<i>Johannes församling.</i>	
8. Roslagsroten	8,560
21. Vanadisroten	<u>15,770</u> 24,330

Församlingar och rotar.	Folkmängd den 31 dec. 1923 (1/1 1924).
<i>Engelbrekts församling.</i>	
9. Humlegårdsroten	10,696
28. Eriksbergsroten	<u>15,711</u> 26,407
<i>Hedvig Eleonora församling.</i>	
10. Nybroroten	13,189
11. Artillerirotten	<u>9,959</u> 23,148
<i>Oscars församling.</i>	
20. Narvaroten	13,709
24. Karlaroten	<u>12,811</u> 26,520
<i>Katarina församling.</i>	
13. Stadsgårdsroten	11,907
14. Katarina mellanrote	10,344
25. Nytorgsroten	11,399
36. Helgaroten	<u>8,417</u> 42,067
<i>Sofia församling.</i>	
12. Sofiaroten	<u>16,715</u> 16,715
<i>Maria församling.</i>	
15. Maria kyrkorote	10,892
16. Tantoroten	13,230
19. Skinnarviksroten	10,579
31. Heleneborgsroten	<u>17,955</u> 52,656
<i>Brännkyrka församling.</i>	
32. Enskederoten	13,562
33. Liljeholmsroten	11,604
34. Årstaroten	<u>15,103</u> 40,269
<i>Bromma församling.</i>	
35. Brommaroten	<u>14,272</u> 14,272

Hela staden **429,812**

Anm. Ang. den mantalsskrivna folkmängden vid början av åren 1862—1923 se i tabellen sid. 383.

Stadens utgifter och inkomster år 1924.

Fördelning av Stockholms stads bruttoutgifter och bruttoinkomster år 1924 på de i staten upptagna utgifts- och inkomstrubrikerna.

Utgifter.

	Kr.
Brister från föregående år . . .	364,094
a) Löner, arvoden och dylikt . . .	37,241,749
Därav: Ordinarie löner . . .	21,226,575
Övriga löner . . .	8,242,115
Rörligt lönetillägg . . .	7,773,059
b) Beklädnad och beväring . . .	370,300
c) Hyror och arrenden . . .	3,398,998
d) Onera, lagfartskostnader, husens försäkring och dylikt . . .	2,143,951
e) Underhållsarbeten . . .	9,101,079
f) Inventariers inköp och underhåll . . .	3,233,650
g) Bränsle och lyse . . .	2,516,250
h) Renhållning inomhus samt tvätt och dylikt . . .	1,356,980
i) Skriv- och tryckkostnader, böcker och dylikt . . .	912,020
k) Driftkostnader . . .	14,307,944
l) Ersättning för ombesörjande av åtskilliga stadens åligganden	885,900
m) Kosthåll . . .	3,508,700
n) Ersättning för underhåll och vård . . .	5,718,500
o) Omedelbart utdelat understöd . . .	2,658,755
p) Läkarsvård, medikamenter och dylikt . . .	1,142,420
q) Begravningskostnader . . .	49,900
r) Forselkostnader . . .	244,350
s) Kostnader för särskilt biträde, handräckningar och dylikt . . .	640,950
t) Kostnader av flera slag . . .	10,350,165
u) Stadens bidrag till främmande inrättningar . . .	2,271,972
v) Räntor . . .	31,704,745
w) Kapitalbetalningar . . .	18,103,742
y) Pensioner och understöd . . .	2,509,247
Därav:	
Pensioner . . .	1,439,429
Ålderdomsunderstöd . . .	355,000
Ersättning och understöd på grund av olycksfall i arbetet . . .	52,000
Övriga understöd till efterlevande . . .	140,000
Rörligt pensionstillägg . . .	522,818
z) För framtida behov avsatta medel	—
ä) Köp och lösen:	
med reserverade försäljningsmedel . . .	3,350,000
med låne-medel . . .	880,780
med tillgängliga eller uttaxerade medel . . .	193,566
ä) Ny- och ombyggnader:	
med låne-medel . . .	11,927,864

	Kr.
med tillgängliga eller uttaxerade medel	7,992,961
ö) Utlånade medel	8,400,000
Summa	187,481,532

Därav: att tackas av låne-medel . . . 21,208,644
 övriga utgifter 166,272,888

Motsvarande utgifter enligt 1923

års stat:	
låne-medel	27,157,993
övriga	168,195,036

Inkomster.

Överskott från föregående år . . .	22,581,255
I anspråk tagna kapitaltillgångar	3,490,116
a) Skatter	2,386,432
b) Inkomster på grund av särskilda rättigheter:	
Brännvinsmedel	890,968
Övriga inkomster	859,609
c) Bidrag till och ersättning för särskilda kostnader:	
Sjukhusavgifter	1,431,000
Gravupplätelser och gravöppningar	1,228,000
Övriga bidrag m. m.: från statsverket	5,291,073
från kommuner och enskilda	5,444,010
av sportler å vissa tjänster	504,000
d) Avgifter av handel och sjöfart . . .	4,789,271
e) Försäljning av fastigheter	150,000
f) Hyror och arrenden	12,976,053
g) Inkomster på rörelse	32,194,353
h) Inkomster av flera slag	455,556
i) Räntor	18,070,933
k) Kapitalbetalningar	6,886,222
l) Ersättning för vissa befattningshavare tillkommande naturaförmåner	2,394,037
Därav: Bostäder	800,785
Värme och lyse	237,168
Kost	1,356,084
Summa	122,022,888

Motsvarande inkomster enligt 1923

års stat	119,808,836
--------------------	-------------

Anm. Rörande Stockholms stads stat år 1924 jämför f. ö. Bih. nr 1 för 1924.

Huvudstat för Stockholms stads

Inkomster.	Verkliga inkomster		Likvider mellan sta- dens egna myndigheter, verk och in- rättningar.	S u m m a.	
	ordinarie.	för året.		Brutto (inberäknat likvider).	Netto (efter avdrag av likvider).
Överskott	—	22,327,526	—	22,327,526	
Överståthållarämbetet	851,772	85,000	30,300	967,072	
Magistraten och rådhusrätten	364,000	—	—	364,000	
Stadsfullmäktige, stadskollegiet och stadskansliet	—	—	—	—	
Drätselnämnden	7,850,918	—	21,974,582	29,825,500	
Tjänstenämnden	—	—	—	—	
Fastighetsnämnden	12,293,462	5,000	3,027,538	15,326,000	
Stadshusnämnden	—	—	—	—	
Byggnadsnämnden	88,900	—	105,600	194,500	
Stadsplanenämnden	—	—	—	—	
Hälsövardsnämnden	3,494,400	—	1,060,000	4,554,400	
Fattigvårdsnämnden	1,778,705	59,795	2,683,600	4,522,100	
Arbetsförmedlingens styrelse	30,000	—	—	30,000	
Rättshjälpsanstaltens styrelse	82,700	—	—	82,700	
Nykterhetsnämnden	13,540	—	—	13,540	
Mantalsnämnden	52,800	—	23,700	76,500	
Särskilda åtgärder med anled- ning av arbetslöshet	—	—	—	—	
Folkskoledirektionen	4,423,500	—	281,600	4,705,100	
Lärings- o. yrkesskolestyrelsen	242,400	—	—	242,400	
Statistiska kontorets styrelse	2,000	—	—	2,000	
Biblioteksstyrelsen	—	—	—	—	
Rådet till skydd för Stock- holms skönhet	—	—	—	—	
Styrelsen för Liljevalchs konst- hall	80,000	18,650	—	98,650	
Industriverksstyrelsen	25,079,615	—	3,237,385	28,317,000	
Hamnstyrelsen	3,979,800	—	15,000	3,994,800	
Frihamnsnämnden	—	—	—	—	
Handels- och sjöfartsnämnden	—	—	—	—	
Löneavtalsnämnden	—	—	—	—	
Gatunämnden	2,058,305	—	929,095	2,987,400	
Slakthus- och saluhallsstyrelsen	1,790,910	—	14,790	1,805,700	
Kyrkogårdsnämnden	1,257,950	315,400	12,650	1,586,000	
Främmande institutioner	—	—	—	—	
Medel t. stadsfullmäts förfogande	—	—	—	—	
Summa likvider	—	—	33,395,840	—	
Summa verkliga inkomster	65,815,677	22,811,371	—	—	88,627,048
				==	122,022,888
Lånedel till bestridande av motstående utgifter för inköp av fastigheter, uppförande av nybyggnader o. d.				21,208,644	21,208,644
Skillnad att täckas genom uttaxering av:					
a) progressiv kommunalskatt				5,700,000	5,700,000
b) kommunalskatt beräknad till 5·10 procent av de skattskyldiges be- villingstaxerade inkomst av fast egendom, kapital och arbete				38,550,000	38,550,000
			Summa kronor	187,481,532	154,085,692

utgifter och inkomster för år 1924.

Utgifter.	Verkliga utgifter		Likvider mellan stan- dens egna myndigheter, verk och in- rättningar.	S u m m a.	
	ordinarie.	för året.		Brutto (inberäknat likvider).	Netto (efter avdrag av likvider).
A. <i>Utgifter att täckas av motstående inkomster eller genom uttaxering:</i>					
Brister	—	46,094	—	46,094	
Överståthållarämbetet	9,269,529	94,448	553,240	9,917,217	
Magistraten och rådhusrätten	1,743,590	17,760	212,450	1,973,800	
Stadsfullmäktige, stadskollegiet och stadskansliet	505,050	—	152,150	657,200	
Drätselnämnden	29,207,911	1,437,279	623,610	31,268,800	
Tjänstenämnden	43,500	—	10,500	54,000	
Fastighetsnämnden	7,556,293	1,104,961	8,636,746	17,298,000	
Stadshusnämnden	—	—	—	—	
Byggnadsnämnden	609,200	40,000	127,800	777,000	
Stadsplanenämnden	197,400	22,000	50,500	269,900	
Hälsövärdnämnden	12,003,853	385,103	1,045,444	13,434,400	
Fattigvärdnämnden	9,834,967	225,300	4,302,233	14,362,500	
Arbetsförmedlingens styrelse .	199,380	14,570	5,450	219,400	
Rättshjälpsanstaltens styrelse .	145,450	1,600	4,050	151,100	
Nyktternämnden	156,490	—	5,800	162,290	
Mantalsnämnden	641,650	—	16,200	657,850	
Särskilda åtgärder med anled- ning av arbetslöshet	—	141,000	—	141,000	
Folkskoledirektionen	12,835,717	740,716	2,648,567	16,225,000	
Lärllings- o. yrkesskolestyrelsen	523,900	94,200	130,900	749,000	
Statistiska kontorets styrelse .	287,200	—	68,000	355,200	
Biblioteksstyrelsen	7,000	158,700	—	165,700	
Rådet till skydd för Stock- holms skönhet	15,700	—	—	15,700	
Styrelsen för Liljevalchs konst- hall	98,650	—	—	98,650	
Industriverksstyrelsen	17,975,296	343,250	8,036,154	26,354,700	
Hamnstyrelsen	2,108,125	1,224,100	3,549,075	6,881,300	
Frihamnensnämnden	—	—	100,000	100,000	
Handels- och sjöfartsnämnden	2,600	—	—	2,600	
Löneavtalsnämnden	19,550	—	1,800	21,350	
Gatunämnden	7,616,551	5,881,000	2,267,349	15,764,900	
Slakthus- och saluhallsstyrelsen	1,181,759	23,000	662,741	1,817,500	
Kyrkogårdsnämnden	1,069,169	331,750	185,081	1,586,000	
Främmande institutioner . . .	641,500	1,303,237	—	1,944,737	
Medel t. stadsfullm:s förfogande	—	2,800,000	—	2,800,000	
Summa likvider	—	—	33,395,840	—	
Summa verkliga utgifter . . .	116,446,980	16,430,068	—	—	132,877,048
Härav utgifter medförande ökning av tillgångarna:				166,272,888	
värdeökningar			5,108,261		
skuldminskningar			6,229,855		
			= 11,338,116		
B. <i>Utgifter att täckas genom upplåning:</i> enligt särskild specifikation .				21,208,644	21,208,644
Härav utgifter medförande ökning av tillgångarna:					
värdeökningar			21,096,644		
skuldminskning			112,000		
			= 21,208,644		
Summa kronor				187,481,532	154,085,692

Översikt av de i Stockholms stads lönestat upptagna lönegrupperna

enligt den av stadsfullmäktige i juni 1921 beslutade löneregleringen

(med ändringar den 11 dec. 1922 och 28 juni 1923).

(Jfr Kommunal författningssamling för Stockholm 1923 nr 102 och 106.)

Lönegrupp.	Löneklass (årligt avlöningsbelopp) (3-åriga tidsintervaller)				Löne- förhöjnings årliga be- lopp.	Tjänst- göringspen- ningarnas årliga be- lopp.
	nr 1.	nr 2.	nr 3.	nr 4.		
1	1,320	1,500	1,680	1,860	180	396
2	1,440	1,650	1,860	2,070	210	432
3	1,680	1,920	2,160	2,400	240	504
4	1,920	2,190	2,460	2,730	270	576
5	2,160	2,460	2,760	3,060	300	648
6	2,400	2,700	3,000	3,300	300	720
7	2,640	2,940	3,240	3,540	300	792
8	2,880	3,180	3,480	3,780	300	864
9	3,120	3,420	3,720	4,020	300	936
10	3,360	3,660	3,960	4,260	300	1,008
11	3,600	3,900	4,200	4,500	300	1,080
12	3,900	4,200	4,500	4,800	300	1,170
13	4,200	4,530	4,860	5,190	330	1,260
14	4,500	4,830	5,160	5,490	330	1,350
15	4,800	5,160	5,520	5,880	360	1,440
16	5,100	5,460	5,820	6,180	360	1,530
17	5,400	5,790	6,180	6,570	390	1,620
18	6,000	6,420	6,840	7,260	420	1,800
19	6,600	7,050	7,500	7,950	450	1,980
20	7,200	7,680	8,160	8,640	480	2,160
21	7,800	8,340	8,880	9,420	540	2,340
22	8,400	9,000	9,600	10,200	600	2,520
23	9,300	9,900	10,500	11,100	600	2,790
24	10,200	10,800	11,400	12,000	600	3,060
25	11,100	11,850	12,600	—	750	3,330
26	12,000	12,750	13,500	—	750	3,600
27	13,200	13,950	14,700	—	750	3,960
28	14,400	15,150	15,900	—	750	4,320
29	15,600	16,350	17,100	—	750	4,680
30	16,800	17,550	18,300	—	750	5,040

Amn. En del befattningar (bl. a. som borgarråd, kanslichef, fastighetsdirektör, direktör för gas- och elektricitetsverken) äro ställda utanför lönestaten.

Till ovanstående löner kommer ett rörligt lönetillägg enligt i det allmänna tjänstereglementet, punkt 66, angivna grunder.

Översikt av avlöningsklasser för viss extra personal vid stadens anstalter och inrättningar

enligt tjänstenämndens beslut den 30 november 1922.

(Jfr Kommunal författningssamling för Stockholm 1922 nr 77.)

A v l ö n i n g s k l a s s .	B e g y n - n e l s e - a v l ö n i n g .	Årligt avlöningsbelopp efter			A v l ö n i n g s - f ö r h ö j n i n g s å r l i g a b e l o p p .
		1	4	7	
		års tjänstgöring.			
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
I a	1,260	1,320	1,380	1,440	60
I b	1,320	1,380	1,440	1,500	60
I c	1,380	1,440	1,500	1,560	60
I d	1,440	1,500	1,560	1,620	60
II a	1,560	1,650	1,740	1,830	90
II b	1,620	1,710	1,800	1,890	90
II c	1,680	1,770	1,860	1,950	90
III a	1,800	1,920	2,040	2,160	120
III b	1,920	2,040	2,160	2,280	120

Ann. Till ovanstående avlöningar kommer ett rörligt lönetillägg enligt av stadsfullmäktige fastställda grunder (se Kommunal författningssamling för Stockholm 1923 nr 105).

Uppskattade fastighetsvärden och inkomstbelopp, mantalsskriven folkmängd i

(Se text å

Årtalen med feta siffror utmärka taxeringsår för all fast egendom.	Uppskattat fastighets- värde.	D ä r a v		Uppskattad inkomst (för bevilling).	D ä r a v	
		beskattat.	skattefritt. ¹⁾		beskattad. ¹⁵⁾	skattefri. ²⁾
År 1862	125,918,159	121,452,281	4,465,878	35,736,868	29,991,568	5,745,300
» 1865	156,462,990	142,970,491	13,492,499	34,376,381	28,093,781	6,282,600
» 1867	167,421,594	152,441,295	14,980,299	33,548,184	27,023,284	6,524,900
» 1870	170,247,881	154,075,066	16,172,815	33,698,183	27,397,383	6,300,800
» 1873	185,663,675	168,250,190	17,413,485	45,373,535	36,655,735	8,717,800
» 1876	232,103,522	212,334,525	19,768,997	56,706,194	47,210,294	9,495,900
» 1879	286,055,776	255,912,730	30,143,046	60,491,221	49,643,521	10,847,700
» 1880	294,054,386	261,883,620	32,170,766	62,132,681	51,112,481	11,020,200
» 1881	306,463,538	273,708,672	32,754,866	64,956,393	53,653,393	11,303,000
» 1882	333,699,651	300,616,485	33,083,166	68,991,945	56,908,245	12,083,900
» 1883	356,772,076	323,321,810	33,450,266	72,217,816	59,505,316	12,712,500
» 1884	415,088,778	375,547,500	39,541,278	69,281,730	59,453,030	9,828,700
» 1885	443,667,350	402,674,450	40,992,900	80,718,947	62,857,297	17,861,650
» 1886	461,443,250	421,397,750	40,045,500	77,218,168	62,167,618	15,050,550
» 1887	478,764,630	435,452,830	43,311,800	82,585,575	62,625,125	19,960,450
» 1888	492,139,300	448,132,400	44,006,900	82,943,896	62,482,146	20,461,750
» 1889	505,952,675	461,205,875	44,746,800	88,278,753	66,088,753	22,190,000
» 1890	538,627,495	469,218,640	69,408,855	95,001,422	69,745,672	25,255,750
» 1891	555,506,200	483,303,800	72,202,400	96,949,900	70,778,450	26,171,450
» 1892	563,806,900	491,482,400	72,324,500	100,206,945	72,337,695	27,869,250
» 1893	559,339,800	489,206,100	70,133,700	101,999,431	74,575,781	27,423,650
» 1894	564,559,800	494,098,100	70,461,700	106,092,386	79,458,046	26,634,350
» 1895	569,844,800	501,137,400	68,707,400	108,900,485	81,041,735	27,858,750
» 1896	603,588,500	534,150,200	69,438,300	117,224,676	88,649,026	28,575,650
» 1897	621,133,000	550,430,300	70,702,700	128,901,087	98,519,037	30,382,050
» 1898	698,652,900	616,298,250	82,354,650	143,249,085	111,412,835	31,836,250
» 1899	721,529,550	638,785,900	82,743,650	154,597,994	121,027,444	33,570,550
» 1900	748,966,900	664,216,450	84,750,450	165,598,624	130,660,124	34,938,500
» 1901	773,413,100	687,586,850	85,826,250	172,109,281	133,382,631	38,726,650
» 1902	796,012,700	706,368,300	89,644,400	172,369,901	133,957,801	38,412,100
» 1903	961,133,300	846,623,550	114,514,750	194,455,466	156,106,750	38,348,716
» 1904	1,001,284,600	882,292,600	118,992,000	212,402,774	172,827,974	39,574,800
» 1905	1,046,487,810	922,408,910	124,078,900	226,482,213	185,380,663	41,101,550
» 1906	1,095,643,800	969,226,500	126,417,300	245,801,086	204,689,736	41,111,350
» 1907	1,152,734,000	1,021,822,400	130,911,600	272,928,799	230,738,299	42,190,500
» 1908	1,438,793,100	1,201,431,500	237,361,600	293,353,509	252,291,059	41,062,450
» 1909	1,484,998,600	1,240,130,600	244,868,000	291,921,374	250,449,804	41,471,570
» 1910	1,521,675,460	1,266,898,460	254,777,000	287,776,480	245,760,954	42,015,526
» 1911	1,559,046,600	1,297,907,900	261,132,700	310,994,457	269,486,107	41,508,350
» 1912	1,589,921,600	1,325,463,183	264,458,467	323,612,910	282,163,960	41,448,950
» 1913 ¹⁰⁾	1,868,454,400	1,474,830,100	393,624,300	364,356,790	319,361,940	44,994,850
» 1914	1,907,901,200	1,520,315,800	387,585,400	375,922,760	330,151,510	45,771,250
» 1915	1,954,711,000	1,562,059,500	392,651,500	374,725,680	327,394,880	47,330,800
» 1916 ¹¹⁾	2,001,405,000	1,606,804,400	394,600,600	483,875,110	435,452,360	48,422,750
» 1917	2,032,802,200	1,638,054,400	394,747,800	700,333,530	648,667,970	51,665,560
» 1918	2,266,604,600	1,829,367,800	437,236,800	835,034,620	787,264,110	47,770,510
» 1919	2,297,544,400	1,854,168,400	443,376,000	1,009,817,700	977,457,740	32,359,960
» 1920	2,348,506,860	1,905,388,800	443,118,060	1,332,969,250	1,280,552,560	52,416,690
» 1921 ¹³⁾	2,367,298,240	2,053,177,970	314,120,270	1,439,845,734	1,094,762,080	269,841,610
» 1922	2,394,610,000	2,394,997,700	499,612,300	1,187,928,730	865,838,130	256,114,370
» 1923	2,942,495,300	2,450,620,500	491,874,800	997,782,305	736,272,250	209,949,380

Anm. Ang. noter och förklaringar, se sid. 384. — Ang. åren 1863—78, se kommunalkalendern 1917.

påförda utskylder och kommunalskatt (i kronor) samt Stockholm åren 1862—1923.

sid. 384.)

Uppskattad inkomst för inkomst- o. förmögenhetsskatt. 7)	Påförda utskylder.	D ä r a v		Kommunalskatt. 4)	Mantals-skriven folk-mängd vid årets början.	Per invånare.			År.
		krono- 16)	kommunala. 3)			fastighets-värde. 5)	inkomst-belopp. 6)	utskylds-belopp.	
—	—	—	—	—	113,576	1,069	315	—	1862
—	1,581,341	472,658	1,108,683	—	123,436	1,158	278	12.81	1865
—	2,025,395	632,935	1,392,460	—	127,597	1,195	263	15.87	1867
—	2,273,260	465,732	1,807,528	3.00	131,128	1,175	257	17.34	1870
—	2,797,095	558,643	2,238,452	3.00	139,896	1,203	324	19.99	1873
—	3,595,868	700,598	2,895,270	3.00	144,974	1,465	391	24.80	1876
—	4,229,965	1,070,959	3,159,006	3.00	161,722	1,582	374	26.16	1879
—	4,309,688	1,100,327	3,209,361	3.00	163,040	1,606	381	26.48	1880
—	4,569,714	1,152,119	3,417,595	3.00	167,868	1,630	387	27.22	1881
—	4,937,890	1,229,316	3,708,574	3.00	174,702	1,721	395	28.26	1882
—	4,882,333	898,346	3,983,987	3.00	182,358	1,773	396	26.77	1883
—	5,082,617	862,054	4,220,563	3.00	190,842	1,968	363	26.63	1884
—	5,810,584	914,268	4,896,316	3.50	200,781	2,006	402	28.94	1885
—	5,859,041	920,454	4,938,587	3.50	211,138	1,996	366	27.75	1886
—	5,917,981	933,585	4,984,396	3.50	216,807	2,008	381	27.80	1887
—	5,314,074	940,177	4,373,897	3.50	221,551	2,023	374	23.99	1888
—	5,520,236	984,468	4,535,768	3.50	228,118	2,022	387	24.20	1889
—	6,262,550	1,028,749	5,233,801	4.00	236,350	1,985	402	26.50	1890
—	6,359,785	1,046,809	5,312,976	4.00	245,331	1,970	395	25.92	1891
—	6,497,273	1,066,547	5,430,726	4.00	248,051	1,981	404	26.19	1892
—	6,921,823	1,380,058	5,541,765	4.00	249,252	1,963	409	27.77	1893
—	8,044,660	2,168,370	5,876,290	4.00	252,937	1,953	419	31.80	1894
—	8,185,139	2,199,130	5,986,009	4.00	259,304	1,933	420	31.57	1895
—	7,479,809	1,544,910	5,934,899	3.50	267,100	2,000	439	28.00	1896
—	7,517,850	1,343,240	6,174,610	3.25	274,609	2,004	469	27.38	1897
—	8,057,904	1,508,999	6,548,905	3.00	282,795	2,179	507	28.49	1898
—	8,620,100	1,618,399	7,001,701	3.00	291,589	2,191	530	29.56	1899
—	9,193,678	1,728,774	7,464,904	3.00	297,078	2,236	557	30.95	1900
—	11,361,781	3,289,456	8,072,325	3.25	300,523	2,288	573	37.81	1901
—	12,739,428	3,317,064	9,422,364	4.00	301,697	2,341	571	42.23	1902
7) 192,534,900	14,860,543	5,400,720	9,459,823	3.25	305,115	2,775	637	48.70	1903
215,292,500	16,062,713	6,144,952	9,917,761	4.10	309,647	2,849	686	51.87	1904
235,713,300	17,862,800	6,613,857	11,248,943	4.40	317,946	2,901	712	56.18	1905
265,286,100	21,338,114	7,215,466	14,122,648	5.10	324,488	2,987	758	65.76	1906
307,988,900	25,248,271	8,435,503	16,812,768	5.50	332,738	3,071	820	75.88	1907
331,828,600	25,133,969	8,435,341	20,298,628	6.00	337,460	3,560	869	74.48	1908
323,658,000	30,581,358	9,222,366	21,358,992	6.40	339,582	3,652	860	90.06	1909
318,849,000	29,738,207	9,930,629	19,807,578	6.00	341,816	3,706	842	87.00	1910
9) 422,940,200	33,678,926	12,156,307	21,522,619	6.00	343,832	3,775	904	97.95	1911
434,011,530	36,312,433	13,381,673	22,930,760	6.0 0	346,599	3,824	934	104.77	1912
484,358,350	40,611,963	15,307,783	25,304,180	6.00	10) 376,171	3,921	969	107.96	1913
504,876,000	42,298,310	16,105,280	26,193,030	6.00	382,085	3,979	984	110.70	1914
480,453,700	41,027,151	14,560,458	26,466,693	6.00	386,270	4,044	970	106.21	1915
600,761,600	53,758,712	20,305,161	33,453,551	6.00	11) 398,639	4,031	1,214	134.86	1916
853,759,900	82,812,294	32,729,705	50,082,589	6.40	408,792	4,007	1,713	202.58	1917
1,029,312,300	140,127,410	77,020,555	63,106,855	6.75	413,163	4,428	2,021	339.16	1918
1,190,157,800	175,506,735	78,958,372	96,548,363	8.60	408,456	4,539	2,472	429.68	1919
12) 1,426,147,300	214,428,445	90,655,194	123,773,251	8.50	415,201	4,589	3,210	516.44	1920
1,424,522,235	188,627,966	93,044,428	95,583,538	14) 6.65	419,788	4,891	3,430	449.34	1921
1,188,582,569	129,361,362	69,808,052	59,553,310	4.90	422,042	5,675	2,815	306.51	1922
1,004,910,930	105,075,566	52,316,382	52,759,184	5.10	424,944	5,767	2,348	247.27	1923

Uppgifterna ang. utskylder för 1921—1923 äro preliminära.

Uppskattade fastighetsvärden och inkomstbelopp samt påförda utskylder i Stockholm åren 1862—1923.

Till tabellen å sidorna 382 och 383.

Till förtydligande av den livliga utveckling, som utmärkt Stockholm under senare årtionden, torde omstående sammanställning av några viktigare ekonomiska data rörande huvudstaden — uppskattat fastighetsvärde, uppskattad inkomst och påförda utskylder — sätta i relation till folkmängden vara av intresse. Till utgångspunkt har därvid valts år 1862¹⁾, som är det år, till vilket taxeringsstatistiken i sitt nuvarande skick går tillbaka, och som på samma gång representerar året för de nya kommunallagarnas tillkomst.

Det uppskattade *fastighetsvärdet* utgjorde år 1862 125.9 milj. kr., varav 121.4 milj. kr. värde var bevillningsbeskattat och 4.5 milj. kr. värde var bevilningsfritt, motsvarande statens

samt vissa stadens och menigheters fastigheter. Fastighetsvärdet har därefter, fränsett en kortvarig tillbakagång omkring år 1870, varit i jämnt stigande. År 1923 hade att uppvisa värdesiffran 2,942.5 milj. kr. eller över 23 gånger så högt värde som år 1862. Den absoluta ökningen av denna värdesiffran under tidsrymden 1862—1923 uppgår sålunda till 2,816.6 milj. kr. Stegringarna 1908, 1918 och 1922 bero på de då verkställda omtaxeringarna av all fast egendom; ökningen 1913 har utom i enahanda förhållande även sin grund i inkorporeringen av Brännkyrka (av fastighetsvärdet kom på Brännkyrkas del 52,990,800 kr.), och av ökningen 1916 belöpte sig 17,509,600 kr. på det då inkorporerade

Noterna 1—16 hänföra sig till tab. å sid. 382—383. — I tabellen angivna uppskattade (taxerade) belopp hava hämtats från generalsammandragen över bevilningen etc. (t. o. m. 1921) och skattetaxeringarna (fr. o. m. 1922). Rörande en del inadvettenser i dessa uppgifter, som vid särskilda undersökningar för vissa år konstaterats, hänvisas till i Sveriges officiella statistik, serien »Inkomst och förmögenhet», publicerade redogörelser härför.

¹⁾ Statens (fr. o. m. år 1921 endast vissa, jfr not 13) samt vissa kommunens och menigheters fastigheter. ²⁾ Avdrag enligt (numera) § 12 bevilningsförfordningen. Storleken av såväl den från bevilning helt och hållet befriade inkomsten som det bevilningsfria avdraget har varit växlande bestämt under årens lopp, vilket förklarar en del mera betydande differenser i här redovisade inkomstbelopp för några varandra närliggande år. I summorna för åren 1916—1920 ingå jämväl för dessa år stadgade särskilda avdrag vid resp. års taxering till bevilning för inkomst samt till inkomst- och förmögenhetsskatt. Fr. o. m. år 1921 har en uppdelning skett av den »uppskattade inkomsten» i sådan inkomst, som ej upptages till bevilnings-taxering (vissa »allmänna avdrag») och »taxerad inkomst»; å den senare göras vissa avdrag enligt § 12 bevilningsförfordningen, varefter återstoden utföres som »beskattningsbart belopp» (upptaget i vidstående kolumn, jfr not 15). Då avdragen enligt § 12 bevilningsförfordningen numera icke redovisas i den officiella statistiken, äro fr. o. m. 1922 beloppen i denna kolumn, vilka konstruerats ur andra uppgifter, endast att betrakta som approximativa. ³⁾ Inkl. avgifter till den kyrkliga kommunen samt, t. o. m. 1887, fastighetsskatt (upphörd fr. o. m. 1888) och, fr. o. m. 1921, kommunala progressivskattens kommunandel. Påförda kommunalutskylder (och kommunalskatt) utgå först året efter det, till vars taxering de hänföra sig. ⁴⁾ Till den borgerliga kommunen uttaxerat belopp, t. o. m. 1910 per bevilningskrona, fr. o. m. 1911 per $\frac{1}{10}$ bevilningskrona. T. o. m. 1903 skedde dessutom särskild uttaxering för stadens allmänna folkskolor med belopp varierande från 45 till 92 öre per bevilningskrona; fr. o. m. 1904 är denna inbegripen i kommunalskatten. Fr. o. m. år 1921 avses här den uttaxering, som äger rum utöver kommunala progressivskatten. (Jfr not 3.) ⁵⁾ Statens samt vissa kommunens och menigheters fastigheter ej inräknade, jfr not 1. ⁶⁾ Samtliga för bevilning uppskattade inkomster (inkl. bevilningsfria). ⁷⁾ För åren 1903—1910 låg till grund för den statliga inkomstbeskattningen ett särskilt »beräknat belopp» (se kommunalkalendern 1919). ⁸⁾ Bevilning och inkomstskatt på grund av skatteinbetalningens omläggning påförda endast med halva belopp att betalas i slutet av år 1908 (detta är inbetalades således $\frac{1}{2}$ kronoskatt). ⁹⁾ Fr. o. m. år 1911 »taxerat belopp», d. v. s. inkomsten och $\frac{1}{60}$ av förmögenheten. ¹⁰⁾ Fr. o. m. år 1913 inkl. Brännkyrka. ¹¹⁾ Fr. o. m. år 1916 inkl. Bromma. ¹²⁾ Fr. o. m. 1920 inkl. taxering enl. § 19 mom. 1 inkomstskatteförfordningen (A-skatt för inländska aktiebolag och solidariska bankbolag). ¹³⁾ Fastighetsbevilning utgår fr. o. m. år 1921 även för fastigheter, som förut enl. § 5 bevilningsförfordningen varit skattefria, därest de användas för industriellt ändamål eller uthyras mot vederlag. Bevilning av inkomst beräknas fr. o. m. år 1921 även å inkomst av fast egendom. ¹⁴⁾ Härtill kommer fr. o. m. år 1921 uttaxering av kommunala progressivskattens kommunandel. ¹⁵⁾ Fr. o. m. år 1921 »beskattningsbart belopp» (efter samtliga i bevilningsförfordningen medgivna avdrag). ¹⁶⁾ Krigskonjunkturskatt och värnsskatt ej inräknade. — ¹⁷⁾ Rörande fullständiga uppgifter för åren 1863—78 hänvisas till kommunalkalendern 1917.

Bromma. Bemärkas bör även, att fr. o. m. år 1921 de fastigheter, som tidigare enl. § 5 bevillningsförordningen varit fria från bevilling, påföras dylik, därest de användas för industriellt ändamål eller uthyras mot vederlag. Av 1923 års fastighetsvärde erlades bevilling för 2,450.6 milj. kr.; bevilningsfria voro 491.9 milj. kr. eller mer än fyra gånger hela det värdebelopp, som år 1862 beskattades.

Beloppen av den för bevilningen¹⁾ uppskattade *inkomsten* förete ungefär motsvarande fluktuationer som fastighetsvärdet. År 1862 visar en inkomst på 35.7 milj. kr., varav nära 30 milj. kr. voro beskattade och 5.7 milj. kr. skattefria. År 1923 uppgår den till ett tal, som är 28 gånger större än 1862 års värde, nämligen 997.8 milj. kr., därav 736.3 milj. kr. beskattade och 209.9 milj. kr. skattefria (enligt § 12 bevillningsförordningen). Sistnämnda belopp, de bevilningsfria avdragen, utgjorde 1920 52.4 milj. kr. eller inemot dubbelt så mycket som hela den beskattade inkomsten år 1862. Den stora ökningen till år 1921 beror på att avdragen (enligt § 12 bevillningsförordningen) numera bestämmas efter andra grunder; de ytterligare avdrag, som ske enligt § 11 bevillningsförordningen hava i tabellen icke inräknats i ovanberörda skattefria belopp. Särskilt anmärkningsvärd är den starka inkomstökningen under och närmast efter krigstiden; det uppskattade inkomstbeloppet för 1921 var sålunda 3.8 gånger större än 1915 års (och över 40 gånger större än 1862 års). Förhållandet måste emellertid ses mot bakgrunden av dessa års abnorma ekonomiska förhållanden och den därmed sammanhängande oerhörda nedgången av penningvärdet.

Angående de påförda *utskylderna* hava fullständiga uppgifter icke kunnat erhållas hos uppboordsverket för åren 1862—1864. Året 1865 visar emellertid för inalles påförda utskylder siffran 1.6 milj. kr., varav 0.5 milj. kronoutskylder och 1.1 milj. kommunala. För år 1923 har påförts det mera än 66 gånger större utskyldsbeloppet 105.1 milj. kr., varav 52.3 milj. kr. kronoutskylder och 52.8 milj. kr. kommunala utskylder. Det är de senare åren, som här medfört den kraftigaste ökningen, vars kulmen nåddes år 1920 med ett utskyldsbelopp 136 gånger större än 1865 års och 23 gånger större än 1900 års. Det har särskilt varit kronoskatten, som betingat denna kraftiga stegring. Under det att nämligen för tiden 1900—1923 samtliga utskylder något över elvadubblats, från 9.2 milj. kr. till 105.1 milj. kr., och kommunalutskylderna för sin del endast sjudubblats, från 7.5

milj. kr. till 52.8 milj. kr., hava kronoutskylderna över trettiodubblats på samma tid, från 1.7 milj. kr. till 52.3 milj. kr. Emellertid visa de senaste åren för båda en avsevärd nedgång. — Den uttaxerade kommunalskatten per bevillningsenhet har stigit från 3 kr. (3.55 kr. inkl. skolutskylder) år 1870 till 8.50 kr. år 1920. Därefter inträder en sänkning, delvis beroende på den efter fast skala utgående kommunala progressivskatten; i kommunalutskyldernas totala belopp ingår denna (kommunandelen) för år 1923 med 5.7 milj. kr.

Av särskilt intresse torde en jämförelse mellan huvudstadens folkmängd och ovan anförda siffror vara. Tabellen lämnar i detta hänseende uppgift angående såväl fastighetsvärdet och inkomstbeloppet som även utskyldsbeloppet *per invånare* för varje år under den behandlade perioden. Under det att på varje invånare år 1862 kom ett fastighetsvärde av 1,069 kr. och ett medelinkombsbelopp av 315 kr., har år 1923 att uppvisa siffrorna 5,767 kr. och 2,348 kr. Siffrorna utvisa, att fastighetsvärdet och medelinkomsten för person stigit till 5.4, resp. 7.5 gånger större belopp. Särskilt anmärkningsvärd är stegringen i medelinkomst under den senaste högkonjunkturperioden, nämligen från 970 kr. år 1915 upp till 3,430 kr. år 1921; härvid bör dock uppmärksammas, att denna stegring skett under de särdeles abnorma ekonomiska förhållanden, som dessa år företett. — Ser man så slutligen på siffrorna för det utskyldsbelopp, som varje person i medeltal haft att utgöra, finner man rätt anmärkningsvärda förhållanden. För år 1865 utgjorde utskyldsbeloppet per huvud 12.81 kr.; 1920 års siffror var 516.44 kr., visande att för detta år varje person betalade mer än 40 gånger så mycket i årlig skatt som år 1865; 1923 års medeltal, 247.27 kr., är 19.3 gånger så stort som 1865 års.

Redan av det ovan anförda framgår, att skattebeloppet för varje person vuxit väsentligt snabbare än värdet av personens »ägande» fastighet eller inkomst. Till bättre klargörande av detta förhållande kan man — för att förskaffa sig en enda grundsfiffra till vilken skatten hänföres — lämpligen anse inkomsten av fastighetsvärdet motsvara 5 % därå, ett beräkningssätt, som naturligen endast är en mycket grov approximation i betraktande av de växlande inteckningsförhållandena. Man finner då, att år 1865 mot skattebeloppet 12.81 kr. svarade en totalinkomst av 336 kr., vadan således skatten utgjorde 3.81 % av inkomsten. För år 1923 ställa sig siffrorna sålunda: skattebeloppet 247.27 kr. för person utgör 9.38 % av den beräknade totalinkomsten, 2,636 kr. Den relativa skattesatsen, på detta sätt beräknad, har sålunda ökats 2.5 gånger. Beträffande dessa siffror torde även böra ihågkommas, att de bevilningsfria avdragen icke äro frånräknade, vadan den av skatt i verkligheten träffade inkomsten belastas betydligt högre.

¹⁾ Några över längre tid utsträckta jämförelser beträffande variationerna av den till inkomstskatt, resp. inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade inkomsten äro icke möjliga på grund av de förändringar i taxeringsgrunderna, som tid efter annan ägt rum (jfr not. 384, noterna 7; 9 och 12).

Stockholms stads lantegendomar (utanför den äldre

(Enligt uppgifter från

E g e n d o m.	Kommun (församling).	Inköpsår.	Inköpspris. Kronor.
Enskede	Brännkyrka	1904	2,000,000
Ulvunda	Bromma	1904	909,611
Traneberg	D:o	1904	190,000
Åkeshov	D:o	1904	400,000
St. Ångby	D:o	1904	100,000
Årsta (med undantag av vissa fransålida lägenheter) . .	Brännkyrka	1905	2,300,000
Mossen (del av Östberga m. m.)	D:o	1905	175,000
Svedmyran	D:o	1905	155,000
Ålsten (med undantag av lägenheten Skogsbo)	Bromma	1905	295,000
Gubbängen	Brännkyrka	1908	200,000
Lillsjönäs (med undantag av vissa tomter)	Bromma	1908	150,000
Äppelviken och Alviken (med undantag av vissa områden)	D:o	1908	1,270,000
Södertörns villastad	Brännkyrka	1912	1,000,000
Orhem	D:o	1913	225,000
Johannelund (med tillhörande del av Svartvik)	Bromma	1919	1,673,724
Skogsbo (jfr ovan)	D:o	1920	134,650
Smedslätten (del av)	D:o	1922	621,000
Skarpnäck	Brännkyrka	1922	2,400,000
Summa eller medeltal	—	—	14,198,985
Grundsborg	Brännkyrka	1883	115,000
Årsta holmar	D:o	1886	50,000
Sundsta	D:o	1889	65,000
Norsborg	Botkyrka	1899	185,000
Vällinge	Salem	1899	385,000
Bergaholm	D:o	1899	170,000
Fågelsta och Säby	D:o	1899	234,000
Sturehov med Nyckelby, Nibbla och Söderby	{ Botkyrka, Ekerö, } Salem	1899	600,000
Rönninge, två områden vid	Salem	1901	4,000
Lindhov, del av	Botkyrka	1903	20,000
Hammarby, del av	D:o	1903	6,500
Skårby (med undantag av vissa tomter)	Salem	1907	275,000
Hallinge	D:o	1909	150,000
Oxelby och Talby (med undantag av ett område)	D:o	1914	305,000
Glasberga, del av	Östertälje	1914	155,000
Högantorp med Ladvik, delar av	Salem	1914	155,000
Summa eller medeltal	—	—	2,719,500
Stenhamra	Sånga	1884	25,000
Riddersvik och Lövsta	Järfälla	1885	140,000
Skrubba	Brännkyrka	1894	55,000
Långbro, delar av	D:o	1902	56,165
Slagsta	Botkyrka	1908	1) 175,722
Herrängen, delar av	Brännkyrka	1913	37,459
Eolshäll	D:o	1916	40,000
Hammarby (med undantag av vissa områden)	Nacka	1917	3,600,000
Husby, del av	Munsö	1919	250,000
Sättra	Adelsö	1922	375,000
Summa eller medeltal	—	—	4,754,346
Totalsumma eller medeltal	—	—	21,672,831

1) En niondel av egendomen, tillhörande Forsgréniska fonden, har tillfallit staden i form av donation och värderades vid densammes överlämnande till 15,722 kr. (beloppet inberäknat i totalpriset i tabellen).

jurisdiktionsgränsen) vid slutet av år 1923.

stadens fastighetskontor.)

Areal i hektar.	Pris per		Stadsfullmäktiges handlingar.		Nuvarande eller avsedd huvudanvändning.
	kvm. Öre.	kvfot. Öre.	Protokoll.	Bih., Utl. nr.	
606·59	32·97	2·91	30/3 1904	B. 25, 42	{För stadsområdets utvidgande (byggnadstomter, industrialanlägg., begravningsplats, slakthus m. m.)
587·16	15·49	1·87	21/11 1904	B. 150	
28·00	67·86	5·98	21/11 1904	B. 150	
584·46	6·84	0·60	21/11 1904	B. 150	
156·00	6·41	0·56	21/11 1904	B. 153	
379·97	60·53	5·34	1/2 1905	B. 13	
137·23	12·75	1·12	20/6 1905	B. 79	
130·69	11·86	1·04	29/6 1905	B. 79	
180·79	16·32	1·44	21/12 1905	B. 147	
76·02	26·31	2·32	25/5 1908	B. 80	
9·39	159·74	14·08	26/10 1908	B. 155	
75·05	169·22	14·92	7/12 1908	B. 173	
645·00	15·50	1·40	28/5 1912	B. 82	
192·60	11·68	1·03	11/12 1913	B. 206	
40·35	414·82	36·57	28/4 1919	B. 56	
1·97	683·50	60·25	16/2 1920	B. 21	
20·70	300·00	26·45	30/1 1922	U. 10	
670·00	35·82	3·16	20/3 1922	U. 66	
4,521·97	31·40	2·77	—	—	
1·54	746·75	65·83	13/9 1883	B. 45	För stadens vattenledning (delvis uthyrt).
7·40	67·57	5·96	9/3 1886	B. 8	
2·18	298·17	26·28	1/6 1889	B. 40	
349·60	5·29	0·47	19/12 1899	B. 100	
1,102·33	3·49	0·31	19/12 1899	B. 100	
557·80	3·05	0·27	19/12 1899	B. 100	
535·60	4·37	0·39	19/12 1899	B. 100	
1,146·22	5·23	0·46	19/12 1899	B. 100	
0·72	55·56	4·90	4/3 1901	B. 25	
27·83	7·19	0·63	—	—	
21·16	3·07	0·27	—	—	
297·46	9·24	0·81	21/10 1907	B. 189	
392·51	3·82	0·34	21/12 1909	B. 191	
610·00	5·00	0·44	19/10 1914	B. 13	
309·00	5·02	0·44	19/10 1914	B. 13	
5,361·35	5·07	0·45	—	—	
12·83	19·49	1·72	3/6 1884	B. 74	För stadens stenhuggeri. För stadens renhållning. Skyddshem för gossar. Sinnessjukhus. För fattigvårdsändamål. Sinnessjukhus. Barnhem. För hamnändamål. För grustäkt. För fattigvårdsändamål.
276·44	5·06	0·45	13/3 1885	B. 60	
280·60	1·96	0·17	18/6 1894	B. 51	
24·42	23·00	2·03	18/12 1902	B. 141	
131·00	13·41	1·18	20/1 1908	B. 8	
3·41	110·00	9·70	21/3 1913	B. 42	
5·03	79·52	7·01	21/2 1916	B. 6	
360·00	100·00	8·82	19/11 1917	B. 179	
65·00	38·46	3·39	19/5 1919	B. 65	
250·60	14·96	1·32	20/3 1922	U. 65	
1,409·33	33·73	2·97	—	—	
11,292·65	19·19	1·69	—	—	

2) Hälsovårdsnämnden förhyr huvudbyggnaden m. m. för A. och H. Pålsons konvalescenthems räkning.
3) På egendomen Söderby är ett område av 109·10 har avskänkat för Söderby sjukhus.

Anmärkningar till tabellen sid. 386—387.

Utom äldre jurisdiktionsgränsen disponerar staden i öfrigt den under kyrkogårdsnämndens förvaltning stående norra begravningsplatsen, av vilken större delen emellertid innehaves endast med nyttjanderätt, ett mindre strandområde vid Stallmästaregården, av staten upplåtet utan ersättning, de för elektricitetsverket inköpta strandområdena vid Dalälven (Untra) samt Syarthålsforsen i Indalsälven, vaktstugan vid Älkistan, ett område tillhörigt danvikshemmanet Henriksdal, del av torvmossen Örsmossen i Tensta socken, Uppsala län, inköpt för renhållningsverkets pudrertberedning, stenbrott vid Harg och Finala i Vätö socken, Stockholms län, samt ett grustag Över Hassla nr 1 i Hägeby socken, Uppsala län, ävensom skoltomter samt åtskilliga gatu-

regleringsfastigheter och enstaka smärre tomter i Brännkyrka och Bromma. Från 1917 har staden övertagit föreningen kronprinsessan Margaretas vårdanstalt för tuberkulösa barn, belägen i Tjárnans by i Hedemora socken. För rörledning Norsborg—Stockholm har exproprierats inalles 173,734 kvm. mark, för vilket utbetalats 363,311 kr. Härjämte har staden genom köp eller expropriation förvärvat för järnvägarna Spånga—Lövsta, Nyboda—slakthuset och Sundbyberg—Ulvsunda erforderlig mark.

De i tabellen upptagna arealerna äro de vid tiden för resp. förvärv angivna; i några fall hava vid noggrannare mätning obetydliga avvikelser konstaterats.